

VERSLAG d.d. 23 juni 2021 van de hybride vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: ir. M. de Widt

Namens het college van GS: mr. J.H. Oosters, drs. R.C.L. Strijk, mr. drs. H.G.J. Bruins Slot, R.G.H. van Muilekom, ir. A. Schaddelee en ir. H.P. van Essen;

Woordvoerders: S.A. Berlijn (JA21), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), H. Chidi (D66), R.G.J. Dercksen (PVV), drs. E.H.R. Dinklo (JA21), M. de Droog MSc RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), M. van Elteren (GroenLinks), mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), W.M.M. Hoek (50PLUS), drs. J.P. d'Hondt (PvdA), drs. B.C de Jager (VVD), M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), M. de Jong (GroenLinks), drs. E. A. Kamp (D66), drs. A.H.L. Kocken (VVD), T. Koelewijn-Koelewijn (CDA), A.J. Koerts (ChristenUnie), M. Lejeune-Koster (PvdA), G.G.J. Mulder (PvdA), A.G. van Schie (VVD), H.O. Suna (PvdA), M. Talhaoui (PvdA), L.E. Veen (D66), T.M.S. Vrieling (GroenLinks), L.M. Welschen-Van den Hoek (CDA), W.J.A. Weyers (JA21), C. Westerlaken (CDA), C. van Wijk (CDA), W. Wijntjes (CDA) en ing. H.I. Wolting (ChristenUnie);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

B. Ferwerda (griffier), B. Wijshijer (commissiesecretaris), en R. Schotsman (verslag)

1 Opening en algemeen

1.1 Opening

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur en heet de deelnemers en volgers welkom. Een speciaal welkom aan mevrouw Ferwerda die vandaag in het diepe mag als commissiegriffier.

De digitaal deelnemende leden worden verzocht in de chat aan te geven dat ze het woord willen. De leden in de zaal kunnen zoals gebruikelijk hun hand opsteken.

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat de vergadering hybride is en in twee delen is gepland. Deze ochtend wordt er tot uiterlijk 13.00 uur doorgedaan en wat er overblijft zal vanaf 19.30 uur worden besproken. Het is één vergadering en daarom staat de gehele agenda in het Stateninformatiesysteem bij het ochtenddeel geplaatst. Omdat de agenda zo vol is zullen er spreektijden gehanteerd worden. Uitgaande van zes uur netto vergadering krijgt iedere fractie 18 minuten spreektijd. De spreektijd geldt voor het ochtend- én het avonddeel. De rondvraag en interrupties maken zoals gebruikelijk ook deel uit van de spreektijd. Voor de Statenleden thuis die de schermen niet kunnen zien zullen de resterende spreektijden op een aantal momenten als foto in de chat verschijnen. In de vergadering zal eerst het Statenvoorstel Verordening bezwaarschriften aan de orde worden gesteld, dan het Statenvoorstel Kaderecreatie en toerisme en dan de P&C-stukken. Vervolgens komt de Statenbrief Groeisprong aan de orde en dan, is er naar aanleiding van een verzoek van de VVD en JA21, een agendapunt opgevoerd, de Statenbrief met het ICOMOS-advies over de Hollandse Waterlinie. Er zijn geen vragen of opmerkingen over de agenda en de agenda wordt vastgesteld.

1.3 Mededelingen

De voorzitter deelt mee dat er vier mededelingen zijn en dat begonnen wordt met een mededeling van gedeputeerde Van Muilekom.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat de Statenbrief Tweede tranche steunpakket voor de cultuursector ter kennisname staat. De Grebbedijk heeft de Staten beloofd de Staten voor de zomervakantie nader te informeren over het steunpakket van 6 miljoen en of dat afdoende is. De actualiteit is dat vorige week het Rijk eindelijk heeft toegezegd dat er voor het tweede deel van 2021 ook landelijke steunpakketten komen. De gedeputeerde heeft afgelopen week de wethouders Cultuur van alle gemeenten gesproken en die geven aan dat ze met de middelen die ze hebben gekregen afdoende middelen hebben. De gedeputeerde heeft een beeld van de aanvragen en het beeld is nu dat 6 miljoen voldoende is. Na het reces zullen er ook nog aanvragen binnenkomen maar dan nog lijkt de 6 miljoen afdoende. Als er veranderingen zijn zal de gedeputeerde bij de Staten terugkomen.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

Gedeputeerde Schaddelee geeft aan dat GS en PS een warm pleitbezorger zijn van een goed functionerende provinciale democratie, althans, daar gaat hij van uit. Buiten dat heeft de provincie daar ook een verantwoordelijkheid in. De afgelopen maanden is er een quick scan provinciale democratie online geweest, de Staten hebben een mail ontvangen met het verzoek deze in te vullen. Deze vraag is ook uitgezet bij ambtenaren en het college en ook bij inwoners van de provincie. De respons van inwoners is heel hoog maar de respons van

college- en Statenleden was nog wat mager. De gedeputeerde roept daarom iedereen op om de enquête in te vullen, de leden hebben daar deze week nog een herinneringsmail over ontvangen met een persoonlijke link. De gedeputeerde hoopt dat de enquête door velen zal worden ingevuld zodat een beeld verkregen kan worden van het samenspel tussen Statenleden, collegeleden, ambtenaren en inwoners.

De voorzitter licht toe dat gedeputeerde Strijk twee mededelingen heeft.

Gedeputeerde Strijk geeft aan de meicirculaire te hebben ontvangen en zal proberen om de Staten daar zo snel mogelijk informatie over te doen toekomen. Het leek de gedeputeerde goed om, voordat het gesprek plaatsvindt over de Kadernota, de Staten alvast op hoofdlijnen van de cijfers kond te doen. De meicirculaire geeft namelijk helaas geen positief beeld. De bijstelling van de verdeelmaatstaven en de compensatie voor prijs en loon lopen anders dan verwacht. Op hoofdlijnen zou je kunnen zeggen dat in de laatste drie jaarschijven van het meerjarenbeeld, 2023, 2024 en 2025, er gemiddeld 3 miljoen minder binnen zal komen. Het verschuift iets in de tijd, het laatste jaar is het 2,7 miljoen, dat is structureel, en in de andere jaren net iets meer dan 3 miljoen. Dat is een substantiële wijziging ten opzichte van het beeld. In de laatste Kadernota sloten de laatste jaren af met een positief saldo van 7 miljoen. Op zichzelf kan daar dus wel 3 miljoen van af maar de gedeputeerde vond het toch belangrijk om dit alvast mondeling mee te delen. Een schriftelijke reactie volgt maar dat moet eerst via het college lopen.

De tweede mededeling gaat over een erratum dat de gedeputeerde de Staten zou willen toesturen naar aanleiding van de Voorjaarsnota, maar dat de gedeputeerde eerst wilde introduceren. Toen de Voorjaarsnota werd opgesteld zagen de Staten dat het college daarin een financiële verwerking gaf van een aantal Statenvoorstellen met betrekking tot de COVID-reserve. Bij de laatste Statenvergadering hebben de Staten bij een van die voorstellen, over de druktemonitor, een amendement ingediend dat is aangenomen. Daardoor wordt er minder geld uit de reserve onttrokken voor de doorontwikkeling van de druktemonitor. In dit voorstel was dit echter al geheel verwerkt. De gedeputeerde moet daar dus een correctie op doen met een erratum. Toen het college de Voorjaarsnota toestuurde dacht het college dat inmiddels het Statenvoorstel bij de Staten zou liggen over mkb-familiebedrijven, waarbij ook wordt voorgesteld dit uit de COVID-reserve te financieren. Dat voorstel heeft het in de tijdsplanning niet gehaald, er is vertraging op gekomen. De gedeputeerde wil dit nu graag met de Zomernota meenemen, maar dat betekent dat het voorstel onterecht in de Voorjaarsnota zit en de gedeputeerde zal dat ook via een erratum corrigeren.

De Staten krijgen dus een erratum met twee correcties. De eerste is dat het stukje van de mkb-familiebedrijven weer even wordt teruggedraaid, dat komt later weer terug. Daarnaast wordt het amendement op de druktemonitor verwerkt. Dat leidt tot wijzigingen op heel veel pagina's en het wordt dus een ingewikkeld erratum en dat is de reden dat de gedeputeerde deze introductie wilde doen.

De heer Weyers stelt dat de doorontwikkeling van de druktemonitor ook in de Kadernota staat voor 220.000 euro in 2022. Gevraagd wordt of dit ook doorwerkt in de Kadernota.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het amendement betrekking heeft op de onttrekking uit de COVID-reserve. De intensivering die er dit jaar aan gegeven zal worden bij de Kadernota ligt op zijn merites voor zoals het college nu voorstelt. Het heeft dus puur op de Voorjaarsnota betrekking.

De heer Weyers vraagt of de interpretatie van het amendement door de gedeputeerde is dat het alleen betrekking heeft op de herkomst van het geld en niet op de doorontwikkeling an sich. Spreker meent dat dat niet de strekking van het amendement is.

Gedeputeerde Strijk meent dat dat debat bij de Kadernota gevoerd dient te worden.

De voorzitter vraagt of hier een toezegging aan vast zit.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat dat niet het geval is, het college heeft hier namelijk wel een standpunt over. De gedeputeerde geeft een min of meer technisch erratum aan en dat is dat het amendement voor de voorjaarsrapportage een effect heeft. Er komt in de mailbox van de Statenleden een erratum van vier pagina's met veel wijzigingen van kleine bedragen. Dat gaat over de mkb-familiebedrijven en het effect in het jaar 2021 van het amendement dat tijdens de vorige Statenvergadering is aangenomen met betrekking tot de druktemonitor.

De heer Dinklo stelt dat er een negatief beeld van de meicirculaire wordt geschetst en vraagt of de Kadernota ook aangepast gaat worden op basis van de meicirculaire.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat dat niet het geval is omdat de Kadernota is gebaseerd op de circulaire daar voor, de decembercirculaire van het jaar 2020. Het is gebruikelijk om dat bij de Kadernota zo te doen. De meicirculaire zal wel weer meegenomen worden richting de begrotingsbehandeling. Dan zal het college laten weten of het een wijziging voorstelt ten opzichte van de Kadernota bij de begroting.

De heer De Droog heeft gehoord dat er een stuk komt met veel kleine wijzigingen. Dat klinkt spreker als veel werk in de oren dat misschien wel vaker voor gaat komen. Spreker vraagt of er iets te bedenken is waarbij dit op een eenvoudiger manier gedaan kan worden om te voorkomen dat er in de toekomst heel veel complexe dingetjes langskomen.

Gedeputeerde Strijk antwoordt daarover na te moeten denken maar vreest dat dat niet het geval is. De Staten stellen maar op een paar momenten per jaar een herziening van de begroting vast en dit is zo een moment. Het kan zijn dat tussen het moment dat het college iets vaststelt en de Staten iets vaststellen er net iets verstreken is wat weer invloed heeft op de cijfers. Dat is hier gebeurt met het amendement en de inschatting van het college dat dacht dat het mkb-familiebedrijvensvoorstel al klaar zou zijn. De gedeputeerde vreest dat dit altijd zou blijven gebeuren.

De voorzitter meent dat de Staten er op mogen rekenen dat GS de Staten waarschuwt al zoiets aan de hand is en het voor de Staten dan zo overzichtelijk mogelijk presenteert.

1.4 Ingekomen stukken

De voorzitter deelt mee dat er een brief van de heer Groenendijk is binnengekomen over agendapunt 3.13, de Statenbrief Concept-uitvoeringsprogramma Hollandse Waterlinies en de Statenleden kunnen tot vandaag nog schriftelijk input leveren op dit programma.

1.5 Vaststellen verslagen commissie Bestuur, Economie en Middelen

De voorzitter deelt mee dat met betrekking tot de verslagen van de commissievergaderingen van 19 en 26 mei bij de griffie geen vragen of opmerkingen zijn binnengekomen. Er zijn nu ook geen reacties en daarmee zijn de verslagen vastgesteld, met dank aan de notulist.

1.6 Termijnagenda BEM en lijst moties

De voorzitter deelt mee dat er twee verzoeken voor de termijnagenda zijn binnengekomen. Het eerste is een verzoek voor een informatiesessie over de digitale ontwikkelingen bij Het Utrechts Archief.

De heer Kocken licht toe dat er veel speelt bij het HUA. Het lijkt spreker goed om in het najaar met elkaar tijdens een informatiesessie nader van gedachten te wisselen met en over het HUA om te kijken wat er speelt en wat dat voor de provincie betekent.

Mevrouw Boelhouwer stelt voor om dat te combineren met een werkbezoek ter plaatse.

Gedeputeerde Van Muilekom vindt het een goed idee om een informatiesessie te organiseren. Het college werkt graag mee aan de voorbereidingen daartoe. Om dat bij Het Utrechts Archief te doen vindt de gedeputeerde ook een goed idee, er zal wel even gekeken moeten worden hoe dat georganiseerd kan worden. Vorige week is er een bestuurlijk overleg geweest met het HUA en het streven is om een verkenning te doen over wat de gevolgen zijn van het uitreden van het Rijk en het e-depot en wat dit betekent voor de gemeenschappelijke regeling. De verkenning is na de zomer gereed en het zou een mooi moment zijn om na de verkenning de informatiesessie in te plannen omdat GS dan meer inzicht heeft en de Staten meer informatie kan bieden. De gedeputeerde denkt dat ergens in oktober een logisch moment zou zijn.

De voorzitter licht toe dat de afspraak is om te peilen hoeveel belangstelling er is voor een informatiesessie.

De heer De Heer geeft aan dat er zoveel informatiesessie zijn dat de Staten amper aan werkbezoeken toekomen en dat als er iets met Het Utrechts Archief wordt gedaan dat voor spreker het liefst wordt gecombineerd met een werkbezoek.

De voorzitter constateert dat er voldoende fracties belangstelling hebben voor een informatiesessie, eventueel in combinatie met een werkbezoek.

De voorzitter deelt mee dat het tweede voorstel is dat er interesse is voor een werksessie met betrekking tot de zichtbaarheid van het ontstaan van de Nederlandse staat.

De heer Kocken licht toe dat hier in het verleden een motie over is aangenomen en vervolgens is er wel wat heen en weer geschreven via Statenbrieven en vragen daarover en de beantwoording daarop. Echter, gezien de Statenbrief die de Staten nu hebben gekregen heeft spreker het gevoel dat er een mismatch is tussen wat er bij de indieners van de motie leeft over wat er kan, dat hoort de fractie ook terug bij de vereniging Oud Utrecht, en het lijkt spreker niet zinvol daar weer schriftelijk op te reageren. Het lijkt spreker goed om in een kleinere setting, daarom het gebruik van het woord werksessie, ideeën uit te wisselen en te kijken wat er mogelijk is.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan dat het college de betrokkenheid van de Statenleden bij dit onderwerp waardeert maar raadt een dergelijke sessie op dit moment af. De gedeputeerde meent dat de gevraagde inzet niet in verhouding staat tot de opbrengst. De provincie heeft zijn best gedaan om met betrekking tot de beschreven initiatieven en acties zo goed mogelijk in beeld te brengen wat de provincie kan doen. De ene instelling zegt nu wat te kunnen doen en een ander wil dat later doen en de uitvoering is aan hen. De provincie wil wel een vinger aan de pols houden of deze instellingen er daadwerkelijk mee aan de gang gaan en wil alert zijn op nieuwe ontwikkelingen. Het college vindt het niet gepast, na alles wat het al gedaan heeft, hier nog een keer overheen te gaan en nog een keer te zeggen wat de instellingen zouden moeten doen. De gedeputeerde zou wel een gesprek willen hebben met de mensen in de provincie die hier mee bezig zijn om de vraag van heer Kocken nader te kunnen duiden om duidelijk te krijgen of de provincie iets niet goed uitgelegd heeft of iets gemist heeft. De heer Kocken spreekt dat aan omdat het verzoek er om ging om het gesprek te openen in plaats van weer nieuwe opdrachten uitzetten. Als er in eerste instantie een intern gesprek gevoerd kan worden dan is dat prima

en dat is naast de heer Dinklo en spreker wellicht ook interessant voor andere Statenleden die het doel hadden meer aandacht te besteden aan het ontstaan van de Nederlandse staat.

De heer Dinklo geeft aan de VVD hierin volledig te steunen.

De voorzitter geeft aan dat het nu aan de heren Dinklo en Kocken is om te kijken of zij daar andere Statenleden in mee kunnen nemen.

De heer Dinklo vraagt of dat gesprek dan onder leiding van gedeputeerde Van Muilekom plaatsvindt.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat het nu aan de heren Dinklo en Kocken is om te kijken wie bij dat gesprek aanwezig willen zijn en vervolgens zal het college een overleg inplannen.

De heer Eggermont stelt dat tijdens de Statenvergadering de commissaris heeft aangegeven dat er een geheimhoudingsregister in GS zou worden behandeld om gepubliceerd te worden en spreker vraagt zich af of daar inmiddels nieuws over is.

Commissaris van de Koning Oosters licht toe dat vorige week in GS is overlegd over het opheffen van geheimhouding over stukken waar in het verleden geheimhouding over is opgelegd en waar die geheimhouding geen doel meer dient, inclusief de inrichting van een register. Dit is doorgestuurd naar de Staten en de commissaris verwacht dat dit in de commissie in september zal worden behandeld. Het college denkt daarmee ook tegemoet te komen aan de bredere wens in de Staten om in een keer met elkaar te spreken over geheimhouding en de wijze waarop er met het nieuwe protocol omgegaan wordt en hoe zich dat verhoudt tot stukken waar bijvoorbeeld de grondposities bij betrokken zijn.

De voorzitter licht toe dat dit bij de vergadering op 15 september op de agenda komt.

1.7 Rondvraag

De voorzitter deelt mee dat er één rondvraag is ingediend en dat de leden daar kennis van hebben kunnen nemen. De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Van Muilekom.

De heer Dinklo meent dat de rondvraag over communicatie gaat en niet over cultuur. Spreker vraagt waarom gedeputeerde Schaddelee de rondvraag niet zou beantwoorden.

De voorzitter meent dat het aan het college is hoe dit wordt afgestemd.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt voor een aanzet te doen waarop gedeputeerde Schaddelee kan aanvullen. De Grebbedijk vindt het belangrijk dat hier duidelijkheid over komt. GS maakt niet aan de voorkant een inschatting welke stukken PS kan lezen of niet. Dat is absoluut niet het geval. De indruk die De Telegraaf misschien heeft gewekt dat GS stukken screent op toegankelijkheid wil de gedeputeerde ook wegnemen. Het ging over het ICOMOS-advies en GS heeft samen met de drie andere provincies besloten op de PS-sen op hoofdlijnen en kernpunten te informeren. Dat had wel duidelijker geformuleerd moeten worden. De heer Weyers heeft al vrij snel gevraagd waar het ICOMOS-advies is. Het advies is openbaar maar het is niet actief aan de Staten ter beschikking gesteld. Dat spijt het college, het college heeft hier een beoordelingsfout gemaakt. Dat is in het memo van 9 juni ook verwoord. Het college betreurt dat he zo gelopen is.

De oproep van JA21 is om te garanderen dat relevante stukken zonder dat Statenleden hier om hoeven te vragen worden gedeeld met PS kan de gedeputeerde namens GS van harte onderschrijven. GS zal er op toezien dat dat op de juiste wijze gebeurt.

Gedeputeerde Schaddelee sluit aan op de woorden van gedeputeerde Van Muilekom dat het de bedoeling is dat er zo open en transparant mogelijk met elkaar gecommuniceerd wordt. De gedeputeerde zal hier vanuit zijn portefeuille communicatie ook op toezien. Deze situatie zal als leerervaring worden meegenomen.

De heer Dinklo wacht nog op beantwoording van zijn rondvraag. Spreker vraagt waarom hier niet eerder richting PS over gecommuniceerd. Spreker vindt dit een faux pas en dit is al vaker gebeurd. Spreker vraagt waarom PS hier om moet vragen, dit staat in zijn ogen niet gelijk met de opmerking van gedeputeerde Schaddelee dat er open en transparant gecommuniceerd moet worden.

Gedeputeerde Van Muilekom licht het tijdsplan toe. Vrijdag zou er namens de vier provincies naar buiten toe gecommuniceerd worden. Dat is rond de middag gebeurd en het ICOMOS-advies was toen nog niet beschikbaar. De heer Weyers heeft om 13.00 aangegeven het linkje naar het ICOMOS-advies te missen maar dat was er ook nog niet. Mede naar aanleiding van dat signaal heeft GS ervoor gezorgd dat maandagochtend de informatie wel naar PS is gekomen. GS heeft gepoogd zo snel mogelijk te acteren en heeft beseft dat het niet handig was en dat GS dit niet zo had moeten doen. GS heeft de Staten wel op hoofdlijnen geïnformeerd.

De heer Dinklo stelt dat de vraag is dat een woordvoerder van de provincie heeft gezegd dat de afweging is gemaakt het stuk niet te versturen omdat het te ingewikkeld is. Daar is op wat voor manier van GS geen reactie op gekomen en spreker vraagt waarom er geen reactie vanuit GS zelf is gekomen dat er iets in de pers is gekomen dat onhandig is richting de Staten.

Gedeputeerde Van Muilekom vraagt wat de heer Dinklo nog extra van de gedeputeerde wilt weten.

De heer Dinklo geeft aan zijn vraag al te hebben gesteld en wil geen kat en muis blijven spelen. In De Telegraaf wordt door een woordvoerder van de provincie gesteld dat het stuk niet is opgestuurd omdat het te moeilijk is.

Sprekers vraag is waarom daar niet vanuit GS op is gereageerd dat dit niet correct is richting de Statenleden. Dat

is de reden dat spreker dit aan gedeputeerde Schaddelee vraagt omdat hij verantwoordelijk is voor de communicatie.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat de woordvoerder kennelijk heeft gezegd dat PS op hoofd- en kernpunten zou worden geïnformeerd. Dat was de afspraak in dat verband. Dat dat onjuist was en dat GS dat verkeerd geïnterpreteerd heeft dat heeft GS vrij snel daarna in een memo naar de Staten laten weten waarbij is aangegeven dat GS dit betreurt. GS heeft dus wel gereageerd en heeft aangegeven dat het een inschattingfout heeft gemaakt.

De heer Hazeleger geeft aan dat de term kat en muisspel ook in zijn gedachten opkwam. Spreker meent dat de vraag nog steeds is waarom GS niet als door een wesp gestoken, heeft gereageerd op het artikel. De suggestie in de krant dat een stuk te moeilijk zou kunnen zijn voor de Staten zou je als GS meteen weg moeten willen nemen, meent spreker. Spreker begrijpt niet waarom daar niet meteen op is geacteerd. Spreker mist daar nog steeds de reflectie op. De reflectie nu is dat het rapport niet is verstrekt en dat dat wel gedaan had moeten worden. Het gaat spreker meer om wat de woordvoerder heeft gezegd en hoe GS daar op reageert.

Mevrouw Boelhouser meent dat de Staten een adequate reactie van GS hebben gehad door het stuk te verstrekken. Er wordt hier niet gesproken over wat medewerkers van de provincie in de krant zeggen. Er is goed antwoord gegeven op hoe dit is hersteld. Het college heeft aangegeven dat er een foutje is gemaakt. Hier termen als een kat en muisspel aanhangen vindt spreker de Staten onwaardig.

De heer Van Schie meent dat het helder zou kunnen zijn dat GS aangeeft dat Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten gelijkwaardig zijn.

Gedeputeerde Van Muilekom wil nogmaals aangeven dat alle relevante stukken met PS gedeeld worden zonder dat Statenleden hier naar hoeven te vragen. In deze situatie hebben Statenleden naar het advies moeten vragen en GS heeft toen actief openbare informatie verstrekt. Dat had meteen gedaan moeten worden. Binnen GS is ook besproken dat er actief op toegezien zal worden dat PS de juiste informatie krijgt en dat actiever openbare informatie gedeeld zal worden. Dit is een goed leerpunt voor GS geweest en GS zal hier alerter op moeten zijn.

De heer Dinklo neemt de woorden van mevrouw Boelhouser aan maar vindt het wel een beetje onzin. Spreker constateert dat hij geen antwoord krijgt. Tijdens de PS-vergadering zal hij zijn vraag opnieuw stellen, vragen zijn er om beantwoord te worden. Spreker vindt dit teleurstellend.

De voorzitter constateert dat de heer Dinklo niet tevreden is met het antwoord.

2 Ter bespreking

De voorzitter geeft aan bij de Statenvoorstellen de alfabetische volgorde van de fracties te hanteren en voor de sprekersvolgorde te hebben geloot. Er wordt begonnen bij de PVV en er wordt geëindigd bij de PvdD.

De heer Janssen meent dat het bij de Planning and Controlcyclus gebruikelijk is te beginnen bij de grootste oppositie en dan om en om.

De voorzitter licht toe dat dat geldt voor de Statenvergadering.

2.1 Statenvoorstel verordening bezwaarschriften, klachten en administratief beroep provincie Utrecht 2021

De voorzitter licht toe dat de heer Oosters de portefeuillehouder is bij dit voorstel. De huidige verordening op het afhandelen van bezwaarschriften, klachten en administratief beroep trad vijf jaar geleden in werking. Door wijzigingen in de ambtelijke organisatie sluit dit niet meer optimaal aan bij de dagelijkse praktijk. De Awb-adviescommissie doet jaarlijks aanbevelingen om de afhandeling van bezwaren te optimaliseren. Daarbij vroegen de voorzitters van de commissie in februari 2020 om aandacht voor een betere inbedding van de informele afhandeling van bezwaren. Er ligt een nieuwe verordening voor waarbij het gaat om beperkte wijzigingen. Omdat dit een eenvoudig voorstel lijkt vraagt de voorzitter, in tegenstelling tot de eerder benoemde spreekvolgorde, of er fracties zijn die hier het woord over willen voeren.

De heer De Heer meent dat de adviescommissie een belangrijk orgaan is en dat het goed is dat er nu een nieuwe verordening ligt met een heldere procedure over taken en verantwoordelijkheden en het is goed GS de aanbevelingen van de commissie ter hand hebben genomen. Het is goed dat het verbeterprogramma bedrijfsvoering concrete kwaliteitswinst oplevert. De coproductie van de adviescommissie en de provinciale organisatie heeft een optimaal resultaat opgeleverd. De fractie vindt het erg belangrijk dat de informele aanpak nu in de verordening is verankerd.

De ChristenUnie heeft vanaf 2015 aandacht gevraagd voor de beschikbaarheid van de jaarverslagen op de datum die in de verordening is vastgelegd, 1 juli. Deze datum is in de afgelopen zes jaar nog nooit gehaald. Gevraagd wordt bij wie de verantwoordelijkheid ligt om deze deadline te halen, of het klopt dat deze is verschoven van de adviescommissie naar de provinciale organisatie, hoe geborgd wordt dat de deadline wordt gehaald en waarom er bij vertraging niet proactief wordt gecommuniceerd, met redenen omkleed, dat de deadline niet wordt gehaald. Gevraagd wordt of de Staten het jaarverslag voor 1 juli kunnen verwelkomen. Spreker vraagt of in het jaarverslag van 2022 gerapporteerd kan worden of de nieuwe verordening een positieve uitwerking heeft.

Er is dan anderhalf jaar met de nieuwe verordening gewerkt en spreker vraagt of dan al een eerste evaluatie mogelijk is.

De heer Eggermont stelt dat er een paar kleine wijzigingen zijn, waaronder de uitoefening van bevoegdheden door de kamervoorzitter. Het gaat over vernummering en er staan nog steeds dingen in als kennelijk ongegrond en kennelijk niet ontvankelijk. Daar komt bij de opschorting van de beslistermijnen. Wat de SP betreft zijn dit twee dingen die elkaar zouden moeten uitsluiten. Als iets kennelijk niet ontvankelijk is dan is het zo simpel dat het niet nodig is om de beslistermijn op te schorten. Spreker vraagt zich af hoe deze twee bevoegdheden op zulke punten uit elkaar gehaald kunnen worden.

Mevrouw Boelhouwer vult aan op de positieve dingen die door de ChristenUnie zijn genoemd. De fractie vindt het goed dat er expliciet gezocht wordt naar een informele aanpak en bemiddeling vooraf om te voorkomen dat er een formeel bezwaar wordt ingediend.

Mevrouw Hoek vraagt of, doordat het niet meer helemaal op orde was, er een achterstand is ontstaan bij het afhandelen van bezwaarschriften. Als dat zo is, wordt gevraagd hoe daar mee is omgegaan en of deze achterstand is ingelopen. Als dat niet zo is wordt gevraagd hoe mensen die een bezwaarschrift hebben ingediend worden geïnformeerd.

Commissaris van de Koning Oosters dankt voor de gestelde vragen. Mevrouw Boelhouwer en de heer De Heer raken het belangrijkste punt van de wijzigingen, dat de al jaren beproefde methode om te proberen bezwaren op een informele manier weg te nemen nu wat wordt geformaliseerd. Er wordt dan gepoogd via een informele weg een misverstand of conflict uit de wereld te helpen, als dat niet lukt dan blijven de rechten van de belanghebbende volledig in stand. Inmiddels is gebleken dat het niet juridiseren van vraagstukken voor alle partijen de meest wenselijke uitkomst is en dat is mooi voor alle partijen.

Er is de afgelopen jaren vertraging geweest rond de jaarverslaglegging van de commissie. Dit is inmiddels ingelopen en GS beschikt rond 1 juli over het jaarverslag. In overleg met de griffie is afgesproken dit in het najaar, in het bijzijn van leden van de bezwaarcommissie, met PS te bespreken. Als het jaarverslag verschijnt is het een openbaar stuk maar de commissaris beveelt PS aan om de tijd te nemen in de commissie om hier met de voorzitter van de commissie over door te praten.

De commissaris vindt de suggestie van de heer De Heer om in 2022 terug te kijken of de wijzigingen goed zijn uitgewerkt een goede. Het college neemt deze suggestie graag over en zal bij de commissie aanbevelen om dit op te nemen in het jaarverslag.

Er worden bevoegdheden bij de voorzitter neergelegd, bij kennelijke ongegrondheid kan hij het advies zo laten voorstellen dat GS op basis van het advies een nieuw besluit kan nemen. Dat staat los van de bevoegdheid die de voorzitter krijgt om een termijnverlenging te bewerkstelligen als daar aanleiding voor is. Deze zaken zijn dus niet gekoppeld want als zaken ongegrond zijn is juist het enkelvoudig oordeel van de voorzitter en de secretaris iets wat de hele zaak bespoedigt. Daarna komt het gelijk in GS en weten belanghebbenden hoe met zijn bezwaar is omgegaan in de provincie.

Er is de afgelopen jaren hard gewerkt om de achterstanden in te lopen en dat betekent dat in het jaarverslag over afgelopen jaar te zien zal zijn dat de commissie goed op tempo is met de behandeling van de bezwaarschriften.

De heer Eggermont heeft van de commissaris begrepen dat het niet zo de bedoeling is en dat leek de fractie ook het punt. De fractie zou het liefst verankerd willen zien dat het ook zo is. Er komen zaken voor waarbij bestuursorganen denken dat er geen ontvankelijkheid is, wat in hogere beroepen toch wel zo blijkt te zijn. Dan komt het hele circus opnieuw waardoor het alleen nog maar langer duurt. De SP zou die situatie alleen maar voor de meest simpele situaties willen hebben, daarbij is het niet logisch om die andere bevoegdheid ook te kunnen uitoefenen.

Commissaris van de Koning Oosters stelt dat de Staten de bevoegdheden van de voorzitter en de commissie vastleggen. Uiteindelijk zijn de Staten ook weer in charge bij de beoordeling van het jaarverslag om te beoordelen of de voorzitter of de commissie juist gebruik maken van de bevoegdheden. De commissaris meent dat dit los van elkaar gezien moet worden. Bij kennelijke ongegrondheid of niet ontvankelijkheid wordt er nu tijd gewonnen. Dat is belangrijk omdat het oordeel dan onmiddellijk aan GS wordt doorgegeven en GS besluit op basis van dat advies. Mocht de belanghebbende daar geen genoegen mee willen nemen dan kan hij daartegen in beroep gaan. In andere situaties is het belangrijk dat de voorzitter als bewaker van de orde in de commissie de mogelijkheid heeft om een termijn gemotiveerd te verlengen.

De voorzitter wil met de commissie kijken wat dit voor debat in de Staten zou kunnen zijn. Het idee is dat het een hamerstuk zou kunnen zijn omdat het niet heel ingewikkeld is.

De voorzitter stelt vast dat dit punt een hamerstuk wordt in de Statenvergadering van 30 juni.

2.2 [Statenvoorstel vaststellen aanvullende kaders recreatie en toerisme](#)

De voorzitter licht toe dat in de Omgevingsvisie het beleidsprogramma Recreatie en Toerisme 2021-2024 (PRenT) is aangekondigd. De kaders hiervoor zijn deels al door het college vastgesteld in de Omgevingsvisie en in de Programmabegroting. Om te komen tot een totaalpakket aan kaders voor recreatie en toerisme zijn in het document Beleidskaders Recreatie en toerisme aanvullende kaders opgenomen, ter vaststelling. De voorzitter stelt vast dat de PVV geen inbreng heeft top dit onderwerp.

De heer Eggermont geeft aan dat de toegankelijkheid van recreatie voor de SP het belangrijkste is. Voor zover de fractie heeft kunnen zien is dit redelijk goed in het voorstel terecht gekomen.

De heer Hazeleger geeft aan dat de vorige keer ook al is gezegd dat er duidelijker inzicht in de opgave nodig is. In de beantwoording van de technische vragen wordt een aantal hectare benoemd, maar dat kan niet heel hard gemaakt worden. Dat geldt ook voor veel andere punten die genoemd worden. Er wordt gezegd dat iets 'heel hard nodig is' maar de fractie heeft daar geen goed gevoel bij. Er is geen duidelijke onderbouwing van waar de behoeften vandaan komen en wat daar aan onderzoek onder ligt. Voor de fractie is onvoldoende helder wat de probleemanalyse is, waar deze probleemanalyse op is gebaseerd en welke maatregelen vervolgens worden voorgesteld. Een punt van kritiek is dat in de kaders nog steeds wordt uitgegaan van het aantrekken van veel toeristen buiten de provincie terwijl er aan de andere kant wordt geconstateerd dat er te veel druk is op de recreatiegebieden. De fractie meent dat eerst moet worden geprobeerd om de eigen inwoners te voorzien in hun recreatiebehoefte en daarna kan gekeken of er nog ruimte over is, maar dat is op dit moment niet het geval. Dat is de reden waarom de SGP niet zou willen inzetten op het trekken van toeristen naar de provincie Utrecht. De druktemonitor wordt gewoon doorgezet. Hier is onlangs een discussie over geweest in de Staten en spreker is benieuwd hoe het college deze discussie heeft meegewogen in het besluit om de druktemonitor door te zetten. Vorige week is in de Omgevingsvisie-commissie uitgebreid gesproken over de rol van de Staten in alle programma's en spreker vindt dit een duidelijk praktijkvoorbeeld. Gevraagd wordt hoe ervoor gezorgd wordt dat de Staten het overzicht behouden. Spreker meent dat er twee manieren zijn waarop de Staten nog invloed hebben, als een aanvullende kaderstelling nodig zou zijn, en als er aanvullend budget wordt gevraagd. Daarbij wordt gezegd dat het budget via de P&C-cyclus aangevraagd zal worden. Dat betekent dat de Staten na het vaststellen van de kaders geen integraal overzicht meer krijgt van wat er op recreatiegebied gebeurt. Spreker vraagt zich af hoe de commissie en de Staten het totaaloverzicht over recreatie houden, hoeveel extra geld er elke keer nodig is en hoe voorkomen wordt dat het elke keer fragmentdiscussies zijn bij de behandeling van de jaarstukken.

Mevrouw Hoek geeft aan geen op- of aanmerkingen te hebben.

De heer Janssen geeft aan dat het door de fractie positief is ontvangen dat de gedeputeerde door dit stuk de Staten in de gelegenheid stelt zich uit te spreken over de kaders. Tegelijkertijd herkent spreker het ongemak van de heer Hazeleger omdat dreigt dat er via de P&C-cyclus op de inhoud gestuurd moet worden terwijl de fractie denkt dat dat andersom zou moeten. De systematiek van de Omgevingswet is nu eenmaal de systematiek van de Omgevingswet en de Staten zullen het met die onvolkomenheid moeten doen.

In algemene lijn herkent de fractie veel van wat er in het stuk staat, maar er wordt wat concreetheid gemist. De fractie herhaalt het verzoek om de app druktemonitor vooral positief in te zetten. Niet waar het druk is en waar je niet naar toe kunt, maar waar er een leuke voorziening is en waar je een ijsje kunt eten of waar nog parkeerplaatsen zijn.

Er wordt veel over behoefte gesproken in het stuk. Er zijn mensen die in recreatiegebieden de behoefte hebben om naar het toilet te gaan. Dit wordt benoemd in het stuk maar de VVD overweegt om samen met de fractie van 50PLUS een motie of amendement in te dienen bij de Statenbehandeling, omdat de VVD het belangrijk vindt om dat concreet te maken. Je hebt per slot van rekening niets aan een globale doelstelling als je naar de WC toe moet.

De fractie mist een groep gebruikers, de mensen die honden bezitten. Er is problematiek rondom hondenuitlaatservices maar er zijn ook mensen die individueel honden uitlaten, daar hebben andere mensen soms last van en daar zit best een afweging in die nog in het stuk gemist wordt. De gedeputeerde wordt gevraagd daar op te reageren.

Er wordt terecht geconstateerd dat er behoefte is aan zwemwater, ook met het oog op de klimaatverandering. Gevraagd wordt wat de concrete plannen zijn. Spreker vraagt of er extra gebieden voor zwemwater in beeld zijn. In het stuk wordt gesproken over samenwerking met recreatieschappen en de fractie ziet die samenwerking breder.

De fractie vraagt aandacht voor toegankelijkheid voor minder valide bezoekers van recreatiegebieden.

Er staat in het stuk iets over de revitalisering van recreatieparken en spreker wil de afwijgingsbevoegdheid die in de omgevingsverordening staat in herinnering roepen, daar waar nodig.

Mevrouw Welschen geeft aan dat Utrecht een kleine en dichtbevolkte provincie is en de komende jaren komen er een kwart extra inwoners bij. Spreker roept op om in te zetten op recreatie nabij de woonomgeving, aan de

randen van de gemeenten en het stimuleren van gemeenten om werk te maken van recreatie in de gemeente en de woonwijk. Dit ook om autogebruik te beperken.

Spreker mist in dit stuk oog voor de bescherming van kwetsbare flora en fauna en rust- en stiltegebieden. Dat mag er wat het CDA betreft wat nadrukkelijker in komen. In dat kader zou er ook explicieter gekeken kunnen worden naar oplossingen voor minder druk op bos- en natuurgebieden. Spreker zag laatst de creatieve oplossing voorbij komen van de aanleg van wandelpaden en heggetjes langs en door akkers en weilanden. Spreker is benieuwd of de gedeputeerde daar al iets mee doet of al heeft gedaan.

De heer De Heer stelt dat het lastige van hinkstapspringen de tussenstap is, de aanloop naar het programma Recreatie en Toerisme lijkt op een hinkstapsprong. Er zijn twee Statenperiodes gedaan om te beginnen aan de aanloop. In deze periode is nu de aanloop gepakt, zelfs met een cocreatie. Er is nu een merkwaardig tussenstapje met de kaderstelling en straks zal er naar PReNT worden gesprongen. De fractie is benieuwd naar het eindresultaat en de budgetten die er voor worden uitgetrokken. De fractie kan zich vinden in de kaders maar heeft wel een zestal kanttekeningen. De fractie is akkoord met de routestructuren. Als de spotjes over Gelderse streken worden gehoord meent de fractie dat er ook spotjes over Utrechtse streken gemaakt zouden kunnen worden. Het lijkt de fractie echter prima om de regiomarketing over te laten aan het bedrijfsleven en dat de provincie zich richt op de routestructuur en de digitale vindbaarheid daarvan. Aandachtspunt twee is het combineren van functies, er zijn veel ruimtevragen dus het is goed om dat te combineren, het CDA had het al over de landschapselementen. Spreker meent dat het goed is als veel doelen van de provincie gecombineerd worden en dat recreatie daarin meegenomen wordt. Aan de andere kant zijn er ook kwetsbare gebieden en stiltegebieden waar je geen extra drukte wilt. Het is de ChristenUnie opgevallen dat bij de cocreatie de terreinbeherende organisaties niet waren aangesloten. Spreker vraagt of de provincie genoeg overleg heeft met de terreinbeheerders als Utrechts Landschap en Staatsbosbeheer om de kwetsbare gebieden goed te ontzien. Aandachtspunt drie is de meetbaarheid van alles. De gedeputeerde heeft wel eens gezegd dat er een zesje is gehaald als het gaat om recreatieterreinen, het moet beter maar het is niet altijd meetbaar. De ChristenUnie vraagt aandacht voor het meetbaar maken van de doelen. Er staan wel concrete ambities in het stuk zoals dat elke inwoner binnen 15 minuten bij een recreatiegebied moet kunnen komen, De gedeputeerde wordt uitgedaagd om bij alle ambities meetbare en concrete ambities te pakken. Het vierde punt is aandacht voor de toegankelijkheid van de gebieden en dat er niet te hoge entrees komen en dat het voor iedere inwoner bereikbaar wordt. Spreker sluit aan bij het pleidooi van de VVD dat er meer zwemwater moet komen en bij de aandacht voor de hondenbezitter. Er is een speciaal aandachtsgebied voor de hondenuitlaatservices aangewezen maar natuurliefhebbers hebben de kritiek dat daar zo intensief gebruik van wordt gemaakt dat de kwetsbare natuur daar onder lijdt. Het is een aandachtspunt dat niet alle recreatievormen te combineren zijn met natuur. De versnippering van het recreatielandschap moet tegengegaan worden. De fractie juicht toe dat de provincie dat probeert. Aandachtspunt 6 is de toekomst van de recreatieschappen, het is een langdurig proces. Afgelopen maandag is er een informatiesessie geweest en de fractie meent dat dit zorgvuldig gebeurt maar de fractie vindt het heel belangrijk dat de provincie een centrumrol krijgt en dat er met alle gemeenten wordt gewerkt aan de basisinfrastructuur.

De heer Kamp stelt dat de ambities van de provincie groot zijn en de fractie ziet een bepaalde spanning met betrekking tot het recreatie en toerisme-beleid. De fractie meent dat er keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot de schaarse ruimte die de provincie heeft, dat geldt niet alleen voor het groen maar ook voor de keuze van toerismestromen. De fractie hoopt dat het afwegingskader helpt bij de keuzes die de provincie ook naar de toekomst toe moet maken.

Het is goed dat er aandacht is voor fiets- en wandelpaden. De fractie snapt dat er hiaten zitten als het gaat om de infrastructuur. Bij de kaders ligt nog wel een opgave omdat de provincie niet op alle terreinen grondeigenaar is en dat betekent dat er een nauwe samenwerking met de gemeenten nodig is. Spreker vraagt hoe dat zich op elkaar gaat aansluiten omdat de provincie niet kan beslissen over de aanleg van fietspaden op gemeentegrond.

Spreker heeft het kader van verblijfsrecreatie gelezen en vraagt aandacht op de drukte op de woonruimtemarkt, met name als het gaat om permanente bewoning van recreatiewoningen. De provincie geeft een kader mee maar laat de invulling over aan de gemeenten terwijl er landelijk wordt gekeken of permanent verblijf in recreatiewoningen mogelijk is.

Spreker mist het belangrijkste kader met betrekking tot recreatieschappen bij dit onderdeel, de gezonde bedrijfsvoering. D66 heeft dit ook ingebracht bij het Statenvoorstel over dit onderdeel en de fractie vraagt zich af of de gezonde bedrijfsvoering hier nog onderdeel van uit kan maken.

Spreker geeft een compliment aan GS met betrekking tot de cocreatie, de fractie meent dat het een mooi proces is geweest met de partners om deze kaders op te stellen.

Mevrouw Groen geeft aan dat de fractie tevreden kennis heeft genomen van de stukken omdat de taken met verschillende partners gedeeld worden. Omdat de uitwerking samenloopt met andere plannen en onderdelen van de begroting vindt GroenLinks het belangrijk om de uitgangspunten scherp voor ogen te krijgen. De fractie heeft

niet veel aanvullingen meer op het voorstel dat voorligt. Wel is er het herhaalde verzoek om aandacht voor groene ruimte in en om de bewoonde gebieden en de verbinding met de groene gebieden eromheen. De fractie ondersteunt het pleidooi van de ChristenUnie en het CDA voor aandacht voor kwetsbare natuur en stiltegebieden. GroenLinks wil daar aan toevoegen dat er ruimte moet zijn voor rondstruinen en vrije invulling. De nadruk lijkt in het stuk uit te gaan naar alle kansen voor hapklare brokken ingevuld vertier maar dat zou niet ten koste moeten gaan van lekker buiten zijn en voelen dat je leeft en dat de natuur ook leeft.

De heer Weyers stelt dat met uitzondering van de fietsaankomst er geen normcijfers, verhoudingsgetallen of een budget in dit kaderstellende stuk zijn geformuleerd. Spreker mist getallen in dit stuk van 10 pagina's. Bij punt 4 wordt geredeneerd vanuit de recreant en de inwoner en spreker meent dat dat perspectief nog wat nader gedefinieerd zou kunnen worden. Het is nu wel erg algemeen. De fractie meent dat punt 4 wat spanning heeft met punt 9, het ruimtelijk combineren van functies. Er wordt een aantal functies genoemd en de fractie kan zich voostellen als het om heel grootschalige gerationaliseerde landbouw zou gaan of de klimaatadaptatie dat dat kan schuren met het perspectief van de recreant. Spreker meent dat deze punten op gespannen voet staan met elkaar en dat hier een nader afwegingskader voor zou kunnen worden geformuleerd. Het adagium van JA21 is dat het landschap het bedrijventerrein is voor toeristen en recreanten en de bedrijven die daar hun geld mee moeten verdienen en de mensen die in die branche werken.

De fractie vindt het heel goed dat punt 9 in het stuk staat over het beter aankleden van het landschap met kleine landschapselementen. Spreker vraagt of hier een lijst van te produceren is zodat duidelijk wordt waar aan gedacht moet worden.

Bij de kaders over toerisme staat dat de DMO's het bestemmingenmanagement doen. Dit sluit aan bij de opmerking van de heer De Heer dat de provincie over de productontwikkeling zou moeten gaan, de kwaliteit van het gebied waarin je recreëert en minder over de marketing daarvan. In het stuk staat nu dat de DMO's de bestemmingen managen en spreker meent dat dat niet klopt en stelt voor een formulering te kiezen waaruit duidelijk wordt dat zij de marketing en promotie doen.

Spreker zal bij een vervolg terugkomen op de druktemonitor. In amendement 45 staat: 'draagt op', en hier zal als het voorstel behandeld wordt op worden teruggekomen.

De voorzitter constateert dat de Lijst Bittich geen inbreng heeft op dit onderwerp.

De heer Suna geeft aan dat een van de meerjarendoelen waar het programma aan bijdraagt is de samenwerking tussen partners in de regio sterker maken. De fractie heeft eerder aangegeven vooral te willen kijken naar de nabije regio, het liefst binnen de provincie en de omliggende provincies en niet verder. Het pleidooi van de SGP om niet meer toeristen naar de provincie te halen wordt gesteund. De fractie zou er blij mee zijn als dit programma en deze kaders ervoor zorgen dat er in de regio sterk met elkaar wordt afgestemd en dat ook over de grens van de provincie toegankelijkheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid een belangrijke rol spelen.

Het toekomstscenario waarbij er geen recreatieschappen meer zijn heeft als gevolg dat er veel geld gepompt wordt in recreatieplekken binnen de provincie. Echter, zoals JA21 ook al aangaf, kan er niet worden teruggezien wat er terugkomt voor het bestede geld. Spreker gaat ervan uit dat de Staten meer concrete informatie zullen krijgen waardoor de Staten hun controlerende rol goed kunnen uitvoeren.

De PvdA heeft eerder al aandacht gevraagd voor toiletten in de openbare ruimte. De VVD en 50PLUS komen nu met een voorstel omdat de doelstelling nog globaal is. Spreker vraagt hoe concreet je het wilt hebben, de insteek is om daar aandacht voor te hebben en waar het kan toiletten te plaatsen. Spreker is dan ook benieuwd waar 50PLUS en de VVD met hun motie naar toe willen.

Spreker is blij om te lezen dat er niet extra budget wordt gevraagd.

De voorzitter constateert dat de PvdD geen inbreng heeft bij dit voorstel.

Gedeputeerde Schaddelee dankt voor de opmerkingen, vragen en complimenten. De complimenten worden doorgegeven aan de mensen die de afgelopen maanden hard aan dit voorstel hebben gewerkt. De cocreatie was inderdaad een mooi proces dat energie gaf. Het is goed om over dit onderwerp in gesprek te zijn met ondernemers, gemeenten en terreinbeherende organisaties die hier dagelijks mee te maken hebben. Er is de afgelopen maanden meerder keren gesproken met de terreinbeherende organisaties over hun rol in het recreatie en toerismebeleid en over de herverkaveling van het beheer en onderhoud door RMN.

Er is door niemand naar gevraagd maar het past wel bij de Omgevingswet, het college had verwacht het Programma Recreatie en Toerisme vast te stellen en rond de zomer van start te gaan. Nu de procedure rondom de Omgevingswet en de omgevingsverordening nog eens tegen het licht is gehouden is er gezegd dat de inspraakprocedure gevolgd dient te worden die ook onderdeel is van de Omgevingswet. Dat betekent dat het college ervoor heeft gekozen een ontwerpprogramma Recreatie en Toerisme vast te stellen, dit zes weken ter inzage te leggen zodat, ondanks dat er aan cocreatie is gedaan, de partners en nog een zienswijze op kunnen geven. Dan volgt er een Nota van Beantwoording die het college vaststelt en daarna wordt het programma definitief vastgesteld. Dat is wat omslachtig en het college heeft daar ook wel op zitten kauwen omdat er zo een

uitgebreide aanloop is geweest maar het leek het college toch goed om van het begin af aan bij de programma's die vallen onder de Omgevingswet de correcte procedure voor te volgen. Dit betekent niet dat dit een verloren jaar is omdat er veel no regret-achtige zaken die ook al in de omgevingsverordening zijn opgenomen en waar al budget voor is gekregen bij de begroting al worden uitgevoerd.

De gedeputeerde kan het punt over toegankelijkheid van de heer Eggermont onderstrepen. Hier is veel aandacht voor in het hele proces.

De heer Hazeleger vroeg wat nu precies de opgave is. Het college is beleid gaan schrijven en de heer Hazeleger vroeg wat eigenlijk het probleem was. In deze commissiebespreking zijn al verschillende antwoorden op die vragen langsgelopen, omdat er allerlei onderwerpen zijn langsgelopen die op de een of andere manier een probleem zijn. De heer Weyers heeft bijvoorbeeld aangegeven dat in punt 4 staat dat de recreant en de bewoners centraal worden gesteld en bij punt 9 staat dat het college ook waarde aan gebieden hecht. Mevrouw Groen vroeg ook hoe er wordt omgegaan met de spanning van kwetsbare natuur en behoefte aan stilte en ruimte versus de recreatiedruk die er is. Dat geeft aan dat het schuurt en dat het dus belangrijk is kaders en beleid vast te stellen om op die schuurpunten te bekijken wat er wel en wat er niet kan. Een ander element in de vragen van de heer Hazelegers was waar de behoefte aan hectares vandaan komt. Dit is een traject dat parallel loopt en wat na de zomer naar de Staten komt. In de opgave van Groen groeit mee is het college aan het bekijken, in het kader van de groeisprong van de provincie qua inwonertal, hoeveel ruimte nodig is voor recreatie, natuur en groen. Dat zal ook inspelen op de vraag van de heer Weyers die aangaf getallen te missen.

De heer Hazeleger benoemde de spanning tussen toeristen die van buiten de provincie worden aangetrokken versus de druk op de gebieden die er al is door de eigen inwoners, en hij zei grappig genoeg in de volgende zin dat de druktemonitor ook gewoon wordt doorgezet. Met de druktemonitor wordt juist geprobeerd om die spanning voor een deel weg te nemen. Er zijn veel voorzieningen die zowel toeristisch nut hebben als recreatief. De gedeputeerde heeft afgelopen zaterdag een fietstocht van 60 kilometer in het kader van een ode aan de Hollandse Waterlinie waarbij de gedeputeerde langs acht forten is gegaan. Op bijna al die forten zitten ondernemers, die allemaal activiteiten ondernemen op beide poten leunen. Zo zijn er doordeweeks vaak groepen van bedrijven, zakelijk toerisme, en in de weekenden zit het vol met dagjesmensen die van de horecavoorziening gebruik maken. Deze ondernemers hebben beide poten ook nodig. De markt in de provincie was voor 53% afhankelijk van zakelijk toerisme.

Verschillende sprekers hebben iets gezegd over de druktemonitor. Deze kaders zijn vastgesteld voordat het amendement is aangenomen in de laatste Statenvergadering. De gedeputeerde heeft op 15 juni een memo gestuurd waarin vrij uitgebreid is....

De heer Hazeleger stelt dat de gedeputeerde in zijn beantwoording duidelijk maakt waar zijn knelpunt zit. De gedeputeerde geeft aan in deze vergadering te horen waar het knelt en komt dan met opmerkingen van commissieleden. Dat is ook wat je in het stuk ziet gebeuren, er worden problemen geconstateerd zoals dat de druk op de ruimte te groot is en daar worden incidenten bijgehaald. Spreker heeft behoefte aan een duidelijkere en beter onderbouwde analyse van het probleem zodat ook beter duidelijk wordt welke oplossing gezocht moet worden. Bij het aantal hectare is nu aangegeven dat dat nog komt en spreker vraagt of dat voor de andere knelpunten ook geldt.

Gedeputeerde Schaddelee meent dat de heer Hazeleger geen recht doet aan wat in het stuk staat en wat er de afgelopen maanden als is gedeeld rondom het Programma Recreatie en Toerisme. De gedeputeerde heeft voorbeelden genoemd van wat andere commissieleden hebben aangedragen maar in het traject van cocreatie afgelopen jaar is er met veel ondernemers, terreinbeherende organisaties en gemeenten gesproken die allerlei problemen hebben aangedragen en dat zijn niet per se incidenten. Hierbij valt te denken aan een ondernemer die tegen ruimtelijke grenzen aanloopt en het doelgroepenbeleid. Wat je probeert te doen, en dat is de charme van hoe de kaders zijn vastgesteld, is dat je niet alleen vanuit problemen wilt redeneren maar dat je ook kansen en ontwikkelmogelijkheden ziet. De gedeputeerde heeft eerder al aangegeven hoeveel tientallen miljoenen er jaarlijks in deze sector worden verdiend en dat het een dus een economisch relevante sector is. Als provincie zou je gek zijn als je daar niets mee zou doen en niet zou kijken hoe je de kansen die er leven en die veel effect hebben op het ruimtelijk beleid bij de kop gegrepen kunnen worden.

De heer Hazeleger begrijpt dat er naast knelpunten ook kansen zijn maar het gaat spreker erom dat ze voor hem niet goed inzichtelijk zijn. Spreker heeft geen stuk waar netjes op een rijtje staat welke problemen en kansen zijn geïnventariseerd, het blijft bij de knelpunten zoals die in het stuk zijn geïnventariseerd en spreker vindt die niet concreet genoeg en onvoldoende onderbouwd.

De voorzitter hoort de heer Hazeleger zeggen dat gedeputeerde Schaddelee interessante voorbeelden geeft maar geen overzicht.

De heer Weyers vraagt of de gedeputeerde heeft aangegeven dat de onderbouwing met getallen nog komt en vraagt of dat na de vaststelling van het Statenvoorstel komt.

Gedeputeerde Schaddelee licht toe dat het altijd een samenspel is. De kaders worden nu voorgelegd en na de zomer zal het college een programma vaststellen. In de tussentijd wordt bijvoorbeeld ook geïnventariseerd wat de ruimtelijke opgave is. Dit beleidsproces is het afgelopen jaar ook zo doorlopen en deze zaken zijn onderling niet zo afhankelijk dat de Staten geen kaders kunnen vaststellen voordat het totaaloverzicht er is. De gedeputeerde

verwijst naar het concept Programma Recreatie en Toerisme wat een heel uitgebreid document is en waar veel analyses in staan en probleemstellingen.

De VVD vroeg naar het sturen en een andere fractie vroeg hoe er tot meer SMART geformuleerde doelstellingen gekomen kan worden. Het lijkt de gedeputeerde goed om via de P&C-cyclus extra aandacht te hebben voor het stevig neerzetten van de doelen. Dat is het document waarin de Staten worden meegenomen in wat er bereikt wordt. Daarnaast kan het prima zijn om eens in de zoveel tijd een evaluatie van het beleid te doen. De gedeputeerde wil kijken naar logische evaluatiemomenten.

De gedeputeerde heeft de opmerking van de heer Janssen gehoord om de druktemonitor positief te blijven inzetten. Dat is ook wat in het memo is geschreven en dat zal het college doen. Of de Staten daar budget voor willen toewijzen is een vraag die wordt beantwoord in de Kadernota. De toezegging om in het najaar een evaluatie te doen van hoe de druktemonitor dit zomerseizoen is gelopen blijft staan.

De gedeputeerde heeft ook de opmerkingen over toiletten gehoord, hier is vaker over gesproken en de gedeputeerde ziet eventuele amendementen tegemoet.

De VVD en de ChristenUnie vroegen hoe om te gaan met hondenbezitters en de bedrijfsmatige hondenuitlaatservices. Er is gezegd dat de hondenuitlaatservices niet meer in alle gebieden kunnen en bepaalde terreinbeherende zijn hiermee gestopt omdat het te ingewikkeld werd en tot te veel druk leidde. Aan de andere kant zijn de meeste recreatieve gebieden opengesteld voor hondeneigenaars waarbij de communicatie vaak nauw luistert. Bij veel gebieden is aangegeven vanaf welk punt bijvoorbeeld honden aangelijnd moeten worden en het is ook aan gemeenten om te kijken of er in de bebouwde kom en daarom heen voldoende ruimte is om de hond uit te laten.

De heer Janssen snapt dat je de hondenuitlaatservices niet overal hun werk kunt laten doen en vraagt of er dan wel een alternatief wordt geboden. Deze bedrijven en daar achter de hondenbezitters krijgen nu steeds minder gelegenheid.

Gedeputeerde Schaddelee snapt deze vraag maar vindt het niet helemaal binnen Recreatie en Toerisme passen, anders dan dat het soms tot overlast in recreatiegebieden kan leiden. Het gaat om bedrijfsmatige activiteiten en de ene terreinbeherende organisatie vindt het prima om daar betaalde vignetten voor af te geven en in andere gebieden gebeurt dat niet. De vraag is of je daar als provincie boven moet gaan hangen en moet kijken of er in iedere gemeente een terrein is waar hondenuitlaatservices terecht kunnen.

Mevrouw Hoek vindt de Toeristische Overstapplaatsen (TOPS) onderbelicht. Er wordt nauwelijks aandacht aan besteed en de gedeputeerde wordt gevraagd hoe het daar mee staat en wat de ambities en de plannen zijn. In het noorden van de provincie is een fietsbrug van 10 miljoen aangelegd en dit is een belangrijke verbinding tussen Utrecht en Noord-Holland. Spreker kwam laatst iemand tegen die vanuit Nijmegen was komen fietsen en naar Amsterdam wilde. Spreker heeft deze fietser naar de fietsbrug verwezen en de fietser wist niet van deze brug. Spreker meent dan ook dat belangrijke verbindingen meer aandacht moeten krijgen door bijvoorbeeld bewijzing.

De voorzitter meent dat dit geen interruptie is maar meer een tweede termijn.

Gedeputeerde Schaddelee stelt dat de gedeputeerde Mobiliteit bezig is met een Dam tot Dom-route waarbij deze brug ongetwijfeld ook onderdeel van is.

De TOPS worden geëvalueerd, dat ligt bij het Routebureau. De Staten krijgen hier komend najaar informatie over en dit wordt ook weer meegenomen in PReNT, omdat de TOPS worden doorontwikkeld.

Het punt over zwemwater van de VVD is terecht en herkenbaar. De gedeputeerde ziet het belang van het toevoegen van meer zwemwater waarbij iets gedaan aan de veiligheid. Er zal een uitbreiding worden gedaan en de gedeputeerde verwacht hier komend najaar meer informatie over te kunnen geven.

De gedeputeerde vindt het belangrijk om aandacht te geven aan de toegankelijkheid en beheer en onderhoud. De gedeputeerde zal hier bij RMN op terugkomen waarbij de revitalisering van de parken en de afwijkingsbevoegdheid van Omgevingswet ook aan de orde zal komen. In de omgevingsverordening staat wel iets over het goede gebruik van recreatieparken. In het kader van de aanpak en de revitalisering van de parken wordt er samengewerkt met gemeenten en het Rijk. Vanuit het Rijk is er een kader om de ondermijningskant aan te pakken en de gedeputeerde is met vier wethouders bezig om op verschillende plekken pilots te gaan doen om tot revitalisering van recreatieparken te komen.

Mevrouw Welschen benoemde dat de provincie vol is en vroeg hoe ervoor gezorgd wordt dat je naast recreatie ook rust en stilte hebt en hoe er ingezet wordt op spreiding. De gedeputeerde heeft al iets gezegd over de druktemonitor maar hier wordt ook op ingezet door naar de infra te kijken. De gedeputeerde heeft recent 180 kilometer aan route infra in de gemeente Vijfheerenlanden geopend. Dat zijn vaak bestaande wandel- of fietspaden die worden ontsloten om ervoor te zorgen dat mensen dicht bij huis wandel- en fietsroutes hebben. De heer De Heer haakte daar op aan met zijn vraag om te focussen op digitale vindbaarheid van de routes. Het Routebureau is steeds bezig met doorontwikkelen en de gedeputeerde meent dat het Routebureau bijna de hele provincie rond is bij de upgrade die ze zouden doen.

Richting de heer Kamp merkt de gedeputeerde op dat het goed is dat met betrekking de routes en paden de samenwerking met gemeenten wordt gezocht. Dit gebeurt via het Routebureau waar bijna alle gemeenten bij zijn aangesloten en wat een uitstekend vehikel is om op en gemeenten met elkaar te laten samenwerken. Soms moet

er infra worden aangelegd en in deze provincie zit de gedeputeerde Mobiliteit daar ook kort bovenop. Soms is het een uitdaging om ervoor te zorgen dat dat vanuit gemeenten goed gebeurt.

Het herhaalverzoek van mevrouw Groen blijft een uitdaging. De gedeputeerde vond het mooi wat mevrouw Groen zei over struinen en natuurbeleving. Dat onderstreept dat je ook bij recreatie op verschillende manieren naar de groene gebieden moet kijken. Sommige groene gebieden lenen zich voor een pannenkoekenrestaurant met een parkeerplaats en knipklare voorzieningen maar je hebt ook gebieden nodig om doorheen te kunnen struinen en zelf je route te vinden. De gedeputeerde meent dat het juist die mix is die zorgt voor een aantrekkelijk aanbod in de provincie en dat hoge waardering krijgt van recreanten.

De heer Weyers vroeg naar een kaart met kleine landschapselementen en of daar een inventarisatie van is gedaan. Er is een digitale kaart en deze wordt op dit moment geüpdatet. De gedeputeerde zal zorgen dat de Statenleden daar een link van krijgen. Het is namelijk een interessante tool en misschien is het goed als daar meer bekendheid aan gegeven wordt. De vraag over het managen van bestemmingen door DMO's en hoe zich dit tot marketing verhoudt was wat semantisch. De gedeputeerde meent dat marketing en de taken die de DMO's uitvoeren onderdeel zijn van het bestemmingsmanagement. Natuurlijk bepaalt een DMO niet waar mensen heen gaan, het is een vrij land, maar je probeert daar wel wat sturing aan te geven om te voorkomen dat bepaalde gebieden altijd in de spotlights staan en andere gebieden ondersneeuwen.

De heer Weyers meent dat er op basis van promotie van waar men wel of niet heen zou moeten gaan gestuurd kan worden. Bestemmingsmanagement is ook gewoon ergens een hek neerzetten of verbieden een gebied in te gaan. Daar was sprekers vraag op gericht omdat het nu lijkt alsof de bevoegdheden van de DMO's veel verder reiken.

Gedeputeerde Schaddelee meent dat het samenspel is dat de DMO's de wortel hanteren en mensen verleiden om naar rustiger gebieden te gaan en dat de gemeenten en de provincie ergens een hek moeten durven neerzetten bijvoorbeeld omdat een gebied kwetsbaar is of zich niet leent voor recreatie. De groene boa's zijn er soms heel druk mee om te zorgen dat bepaalde mountainbikeroutes bijvoorbeeld gebruikt worden en dat mountainbikers niet overal in het bos aan het raggen gaan.

De heer Weyers meent dat het klopt wat de gedeputeerde zegt maar stelt dat dat niet in het Statenvoorstel staat en vraagt of in het stuk kan worden toegelicht wat onder het managen door DMO's wordt verstaan.

Gedeputeerde Schaddelee meent dat het goed is om dat in het programma mee te nemen, dat is ook de reden waarom de kaders nu besproken worden.

De voorzitter sluit de beantwoording in de eerste termijn af en vraagt of iemand in de tweede termijn het woord wil.

De heer Janssen is benieuwd wanneer de Staten meer te horen krijgen over de pilots bij de recreatieparken.

De heer De Heer meent dat de sprong naar PReNT steeds ingewikkelder wordt, het wordt dankzij de Omgevingswet een hinkstap-, hinkstap-, hinkstapsprong. Spreker wil ervoor pleiten dat dit programma niet tijdens de vakantie ter inzage wordt gelegd maar dat het wordt onderstreept met een pagina in de huis-aan-huisbladen zodat de participatie heel groot wordt gemaakt.

Spreker wil de opmerking van GroenLinks over struinnatuur onderstrepen. Hier hoeft niet veel aan gedaan te worden, het is juist heel gemakkelijk om natuur te maken waarin je kunt struinen. Spreker vraagt of hier in de bossenstrategie ook heel veel aandacht aan gegeven kan worden.

Spreker meent dat het heel handig is als de portefeuilles Mobiliteit en Recreatie gecombineerd worden want het was leuk om te horen dat er een van Dam tot Dom-route komt.

Mevrouw Groen signaleert dat de gedeputeerde graag alles met alles verbindt en overal op in wil gaan. Spreker wil het belang van lege, oningevulde ruimte benadrukken. Recreatie is niet voorgekauwd krijgen wat er is maar ook ruimte om je eigen beleving te hebben. Dat kan op allerlei manieren.

Spreker heeft met belangstelling de discussie met de SGP over meer cijfers gevolgd, de partij is er voor om helder te krijgen hoe en wat en spreker stelt voor om dan ook cijfers over waar ruimte, leegte, een plek voor bezinning is mee te nemen.

De heer Hazeleger geeft richting mevrouw Groen aan nog wel een aantal plekken voor bezinning te kennen en wil best een lijstje met tips doorsturen. Spreker is blij met de discussie die er is gevoerd met de gedeputeerde over verdere duiding en zal het stuk opzoeken en kijken of daar meer in staat van wat hij bedoelt. Spreker heeft nog te weinig gehoord over het vervolg en welke rol PS krijgt. De gedeputeerde wordt gevraagd hier nog wat meer over te zeggen.

Mevrouw Hoek vond de beantwoording van de gedeputeerde wat beperkt. Spreker bedoelde dat de verbindingen in zijn algemeenheid, de fietsbruggen over grotere wateren of wegen en de pontjes beter onder de aandacht gebracht dienen te worden.

Gedeputeerde Schaddelee licht toe dat met betrekking tot de pilots bij de vakantieparken twee weken geleden met de wethouders is gekozen welke het gaan worden en in het najaar zullen de Staten geïnformeerd worden op welke plekken er een pilot wordt gedaan en wat er wordt gedaan en wat de doelstellingen zijn. Dan zijn de pilots nog niet afgerond maar het is wel goed de Staten daar al over te informeren.

Richting de heer De Heer geeft de gedeputeerde aan dat PReNT direct na de zomer ter inzage komt.

Er werd gevraagd naar de rol van PS. Als de Omgevingswet strak gehanteerd wordt, en dat is een beetje zoeken is al in de commissie Omgevingsvisie besproken, is het zo dat na het vaststellen van de kaders het aan het college is om het programma vast te stellen en dan kan dit nog ter kennisname aan de Staten toegestuurd worden. Daarnaast meent de gedeputeerde dat het goed is om er af en toe een evaluerend gesprek over te hebben. Tevens zullen de Staten via de P&C-cyclus op de hoogte gehouden worden.

De gedeputeerde is vorige week vier keer als recreant de Lek overgestoken, twee keer met een brug en twee keer met een pontje. In alle gevallen zijn dat soort oversteken onderdeel van de recreatieve routes die aangeboden worden en waar het Routebureau mee bezig is. De gedeputeerde veronderstelde vooraf dat de Lek een belemmering zou zijn maar ontdekte dat de verbindingen recreatief gezien sterker zijn dan hij dacht. Zo is er een Liniepontje en zijn er andere pontjes die op heel veel manieren de forten aan elkaar verbinden en waar heel veel recreanten gebruik van maken en die ook voor een recreant prettig en aantrekkelijk zijn. De provincie heeft daar dus aandacht voor en concrete aanvullingen zijn natuurlijk altijd welkom.

De voorzitter stelt vast dat dit onderwerp kan volstaan met een klein debat in de Statenvergadering.

2.3 Statenvoorstel Jaarstukken 2020

De voorzitter licht toe dat ook in andere commissies al onderdelen uit de jaarstukken, de Voorjaarsnota en de Kadernota zijn besproken. Vanmiddag wordt er in de commissie MenM ook nog een en ander besproken en het is soms wat zoeken wat in welk debat hoort. Aan de orde is eerst het Statenvoorstel Jaarstukken 2020.

De heer Dercksen geeft aan zijn inbreng te bewaren tot in PS.

De heer Eggermont stelt dat dingen die in de Jaarrekening en bij de besluiten staan zoals de dekking en de bestemmingsvoorstellen weer doorgaan naar het volgende voorstel en dan weer naar het volgende voorstel en een aantal onderwerpen zullen dan ook wellicht drie keer voorbij komen.

De heer Dinklo merkt op dat in RGW de drie stukken tegelijkertijd werden besproken en spreker meende dat dat bij alle commissies zo gedaan zou worden en daar heeft hij zich ook op voorbereid.

De voorzitter licht toe dat er in deze commissie de voorkeur aan wordt gegeven om het gescheiden te houden.

De heer Eggermont geeft aan het net zoals de heer Dinklo te hebben begrepen.

De heer Dinklo doet het ordevoorstel om alles wel tegelijk te bespreken omdat alles met elkaar samenhangt.

De voorzitter stelt dat het totaal van elkaar losstaande besluiten zijn en dat het haar voorkeur heeft om deze in deze commissie apart van elkaar te behandelen. Er wordt begonnen bij de jaarstukken 2020.

De heer Eggermont had met betrekking tot de Uithoflijn gehoopt dat het afgerond zou zijn maar ziet dat er toch nog drie af te hechten punten zijn. Spreker meent dat er op een gegeven moment voor de provincie een helder punt moet zijn waarop het voor de provincie financieel afgehecht is. Anders blijft het maar terugkomen. De fractie snapt dat er in de toekomst ook investeringen gedaan moeten worden maar hoopt dat dat dan geen onderdeel meer is van de Uithoflijn.

Het valt de SP op dat met de neerwaartse spiraal waarin het OV zit, dit alleen als een financieel risico wordt opgenomen in het weerstandsvermogen. Daarnaast kan geconstateerd worden dat het weerstandsvermogen overeind blijft waarbij de fractie zich afvraagt of dat noodzakelijk is.

Met betrekking tot de bestemmingsvoorstellen ziet de fractie bij de verschilanalyse van het OV dat er in 2019 dubbel geboekt is. De fractie zou het logisch vinden als dit niet vrijvalt maar voor het OV gebruikt kan worden. De fractie ziet dit echter niet terugkomen bij de dekkingsvoorstellen. De SP zou dat graag op een andere manier zien.

De heer Hazeleger geeft aan op dit punt geen inbreng te hebben.

Mevrouw Hoek geeft aan ook geen inbreng te hebben.

De heer Janssen geeft aan dat 2020 vooral het jaar van COVID was, een ramp waar de provincie zich niet op heeft kunnen voorbereiden. Het is goed dat de provincie metterdaad en met middelen en ondersteuning daar aandacht aan heeft gegeven. Afgelopen vrijdag vond in Leersum een natuurramp plaats met grote schade tot gevolg. De VVD gaat met een amendement voorstellen om een deel van het positieve saldo beschikbaar te stellen voor een noodfonds om zo snel mogelijk de natuurschade in Leersum te kunnen gaan herstellen. De

fractie meent dat de bewoners daar behoefte aan hebben, met COVID is gezien dat de provincie dat goed kan en de fractie ziet ook in dit geval een toegevoegde waarde.

De fractie vindt de inhoud van de Jaarrekening een surreëel verhaal, zeker in samenhang met de Kadernota en de voortgangsrapportage. De provincie vraagt steeds meer geld van de inwoners, zeker de automobiel rijdende inwoners, en er wordt aan de andere kant steeds minder geld uitgegeven. Dat patroon herhaalt zich in de voortgangsrapportage en in de Kadernota en de VVD kan dat niet met elkaar rijmen.

De heer Hazeleger vraagt bij welke provinciale taak het past om noodsteun te verlenen in Leersum.

De heer Janssen licht toe dat hier in de fractie ook over is gediscussieerd. Het gaat over natuur, natuurherstel en natuurontwikkeling maar ook over recreatie. Daarnaast is er veel schade aan infrastructuur, als provinciale wegen en fietspaden. De fractie meent dat dit zaken zijn die snel opgepakt moeten worden omdat het gebied bereikbaar moet zijn, ook in het kader van recreatie, en daarnaast lijkt het de fractie goed om te laten zien dat de provincie naast en met de inwoners staat als het gaat over deze verschrikkelijke gebeurtenis en dat het zo snel mogelijk hersteld moet worden.

De heer De Droog stelt dat de heer Janssen een aantal provinciale thema's raakt en wil graag van de gedeputeerde horen wat er op dit moment gebeurt aan schadeherstel. Het lijkt spreker niet dat de provincie schade aan provinciale wegen jaren laat liggen.

De heer Janssen vervolgt en geeft aan dat de VVD al voor de start van deze coalitie heeft gezegd dat de provincie moet oppassen dat het niet te veel op haar bord laadt. De provincie wil 100 fte aannemen om het extra werk weg te zetten en die heb je niet van vandaag op morgen. De VVD werd toen met een kluitje in het riet weggestuurd en het zou allemaal niet zo een probleem zijn. Nu kan er worden geconstateerd dat door problemen bij het subsidiebureau en bij de werving en selectie van medewerkers beleid op de plank is blijven liggen. Het college wordt om een reflectie gevraagd. De Van den Dikkenberg is hier niet zo heel erg enthousiast over.

Omdat er veel geld over is wordt voorgesteld een aantal kosten die de komende jaren worden verwacht nu al af te boeken. Dat gaat over vitale wijken, Foodvalley, Salmsteke en Kunst Centraal is dit is in totaal een bedrag van 15 miljoen euro. De VVD vindt dat boekhoudkundig, maar ook naar de aard van de zaak geen goede zaak en zal op dat punt met een amendement komen als het college niet aangeeft dat het dat anders zal gaan doen.

Een ander punt dat de fractie stoort gaat over de verschilanalyse rondom recreatie. Daar komt uit het niets naar boven dat er nog een miljoen aan verplichtingen in de boeken staat. Dit staat op pagina 413 van de jaarstukken en spreker vraagt hoe dit kan gebeuren. Spreker meent dat dit iets aangeeft over de mate van financiële discipline binnen dit huis.

Ondanks dat de fractie best kritisch is wil de VVD ook een drietal positieve opmerkingen maken.

De fractie is zeer te spreken over de tekst over de revolverende fondsen. Dit biedt inzicht en grip op wat er gebeurt.

De fractie is ook tevreden over hoe er invulling wordt gegeven aan het begrip brede welvaart, het is goed om daar bij de CBS-indexen aan te sluiten.

Het college krijgt een compliment dat de Staten dit jaar op tijd over een Jaarrekening beschikken.

De heer Wijntjes is positief over de stukken met betrekking tot de Jaarrekening 2020. Het ziet er beter uit dan voorgaande jaren en de kwaliteit is stukken verbeterd.

Spreker vindt het ook belangrijk dat er eerlijk wordt weergegeven waarom zaken niet zo zijn gegaan als bedoeld. Bij de financiering op pagina 271 staat bijvoorbeeld bij een verschil van 47 miljoen, wat groot is, 'wij zijn onvoldoende alert geweest op deze omissie en trekken hier lering uit voor toekomstige P&C-producten'. Spreker vindt dat een opmerkelijke zin en je zou kunnen zeggen dat deze organisatie langzaam in control komt. Spreker heeft wel eens van een gedeputeerde van PvdA-huize gehoord wanneer zij vindt dat een organisatie in control is en dat was wanneer men op tijd komt melden dat iets fout gegaan is, zodat de gedeputeerde dat op tijd aan de Staten kan melden. Spreker vond dat een goede les en vindt dit in het stuk terug.

De onderuitputting is wel een probleem. Deel b is voor financiële mensen interessanter dan de rest omdat je dan door alles heen kijkt en daarin is te zien een onderuitputting, inclusief investeringen en fouten van 220 miljoen euro. Dat vindt spreker wel heel veel geld. Het komt mede door het doorschuiven van posten en investeringen die later plaatsvinden door PFAS en PFOS en dergelijke en spreker vraagt, als je zulke grote onderuitputtingen hebt, of je ook niet cement moet hebben als 'schuifflexibiliteit'. Er komen vele projecten aan snee en als iets nu niet kan, kan iets anders misschien wat eerder worden gedaan. Spreker meent dat van dit bedrag 150 miljoen aan vertraging toegerekend mag worden.

Spreker vond de verschilanalyse in deel b per provincie helder en heel eerlijk. Zo hoort en moet het ook. Dit is het eerste jaar dat spreker dit als PS-lid zo gepresenteerd krijgt. Spreker vindt het niet leuk maar is er veel positiever over dan zijn voorganger die een dominee-achtig toontje had en spreker houdt het liever op de vrolijke Roomse variant.

De heer Wolting heeft veel waardering voor de inzet die gerealiseerd is met deze Jaarrekening. Er kan gefocust worden op wat niet is behaald, maar ook op wat wel is behaald. De ChristenUnie wil het van de positieve kant bekijken. Er is natuurlijk veel blijven liggen en de fractie zal hier bij de Kadernota op terug komen.

De heer De Droog geeft aan voor een groot deel te kunnen aansluiten bij de woorden van het CDA maar wil ook lof uitspreken voor de tijdigheid en de enorme verbetering van de kwaliteit. Het stuk is veel leesbaar en bruikbaar dan voorheen. De heer Wijntjes heeft geconstateerd dat er nog veel werk te doen is om er nog meer scherp te krijgen wordt onderschreven maar spreker is blij met het stuk dat voorligt en nu ook lucht geeft om vooruit te kijken en dat er in juni 2021 een stand is van 2020 waarmee de Staten vooruit kunnen kijken voor de meerjarennota. Spreker wacht de beantwoording van de gedeputeerde van de vragen van de heer Wijntjes af en geeft alle lof voor wat er nu voorligt. Spreker heeft wel de wens om het stuk nog verder in te dikken en nog leesbaarder te maken met de doelenboom die de provincie heeft.

Mevrouw Groen geeft aan dat GroenLinks verheugd is dat er teruggedaan kan worden naar het oude normaal. Voor wat betreft het uitbuiten en leegroven van de aarde is het cruciaal dat er een nieuw normaal wordt gevonden maar voor de routine van het vaststellen van jaarstukken is het oude normaal te prefereren, al is er nog wel wat te verbeteren.

Spreker geeft een compliment aan de organisatie, GS en de accountant en zal dit in de Statenvergadering herhalen. Het is fijn dat de provincie dit jaar op tijd is en dat de stukken leesbaarder zijn geworden. Spreker geeft ook complimenten aan de mensen van het verbeterprogramma. Spreker roept op vol te houden, het te blijven uitrollen en de puntjes op de i te zetten. Deze mensen hebben de steun van GroenLinks.

Het is goed om te lezen dat het college de aandachtspunten van de accountant herkent en onderschrijft. De stappen die het college hier de komende jaren in zet zullen op nauwe voet worden gevolgd. De fractie is benieuwd in hoeverre de gedeputeerde inschat dat zijn beeld over de cijfers nu volledig en goed is. Er is voorgenomen om potjes te verminderen en de provincie wil preciezer en reëler en strakker begroten maar daarvoor is het wel nodig dat de cijfers compleet zijn. Dit betreft cijfers over planning en ambitie maar ook cijfers met betrekking tot hoeveel geld er werkelijk is en hoe dit uitgegeven kan worden. De gedeputeerde wordt gevraagd hoe feitelijk het beeld van de lucht in de begroting is en of daar nog zwakke plekken in zitten.

De heer Dinklo sluit aan bij de complimenten dat de jaarstukken op tijd zijn opgeleverd. Spreker vond het leesbaarheidsniveau als van de voorgaande jaren, het blijft een heel pak papier. De bloemen die gegeven zijn voor het feit dat het op tijd op orde is zijn alweer aan het verwelken. Deze commissie richt zich op de middelen en met betrekking tot de subsidie heeft spreker al contact gehad met de gedeputeerde. Er worden lasten van subsidies in 2020 genomen terwijl de begroting daarvoor niet is aangepast. De jaarstukken zouden een getrouw beeld moeten geven en spreker vraagt waarom dat is gebeurd en of het alsnog aangepast gaat worden. Er wordt 69 miljoen niet uitgegeven, maar dieper gravend blijkt dat met de fout in de subsidie dat nog eens 15 miljoen niet is uitgegeven. Daarnaast is 37 miljoen voor de steun voor het OV één overboeking geweest die geen enkele druk op de organisatie heeft gelegd. Er wordt gezegd dat de provincie een lerende organisatie is. Deze organisatie kan 400 miljoen uitgeven maar de fractie ziet dat de begroting constant verhoogd wordt en spreker vraagt wat hiervan geleerd wordt. Gevraagd wordt waarom er niet minder begroot wordt en waarom het college niet gewoon bij de Staten terugkomt als het meer geld nodig heeft.

Ondanks dat er in de beleving van de fractie maar 400 miljoen is uitgegeven zijn vrijwel alle doelen gehaald. Er staan 331 prestaties op groen, wat heel mooi is, maar de vraag is of als er zoveel niet wordt uitgegeven de provincie het niet met minder geld kan doen, of dat de doelen niet goed zijn.

De voorzitter constateert dat de Lijst Bittich geen inbreng heeft op dit onderwerp.

Mevrouw Lejeune geeft aan haar inbreng over de jaarstukken te bewaren voor de PS-vergadering. Spreker sluit aan bij de woorden van de heren Wijntjes en De Droog. In 2018 toen spreker instroomde heeft zij zich wel zorgen gemaakt over de situatie van de Jaarrekening van toen. Zij heeft het tomeloze enthousiasme van gedeputeerde Strijk bewonderd die vertelde dat het goed zou komen en waar de organisatie nu staat is een compliment waard. De audit-commissie is altijd positief kritisch geweest, gericht op verbetering en het is goed om te zien dat het er nu zoveel beter uitziet. Er zijn nog wel wat puntjes maar al met al is spreker zeer positief.

De voorzitter constateert dat de PvdD geen inbreng heeft op dit onderwerp.

De voorzitter stelt voor om de vergadering 5 minuten te schorsen.

De voorzitter schorst de vergadering om 11.13 uur.

De voorzitter hervat de vergadering om 11.18 uur.

Gedeputeerde Strijk dankt de Statenleden dat zij erkennen dat er hard gewerkt is door de ambtenaren en dat er veel bereikt is. De gedeputeerde vindt dit ook een compliment waard naar de gehele organisatie.

De gedeputeerde meent dat het met betrekking tot de Uithoflijn in de middag bij de commissie Mobiliteit op de inhoud in te gaan. Voor de commissie BEM heeft de heer Eggermont aangegeven dat hij het in deze

Jaarrekening afgerond had willen zien. Het college was echter nog niet zo ver en in de Jaarrekening van 2021 zal dit compleet afgerond worden

De gedeputeerde herkent de heer Eggermont als een consistente man als het gaat om het weerstandsvermogen omdat hij dit punt vorig jaar ook al maakte. De heer Eggermont vindt dat het college misschien te veel geld in het weerstandsvermogen gereserveerd houdt, 45 miljoen. Dat is niet per se nodig omdat het meer is dat het geïdentificeerde risico is, op dit moment zelfs 1,8 keer zoveel als het risico. Er is afgesproken dat het tussen de 1 en 2 moet zitten en 1,8 zit daar tussen maar de heer Eggermont is consistent in zijn punt dat er een deel naar de algemene reserve kan. Het college kiest daar echter niet voor en meent dat deze regel niet voor niets bij de financiële verordening is voorgesteld.

Als het gaat om een bestemmingsvoorstel zou je kunnen zeggen dat een deel van de vrijval van de OV-middelen bij de bestemming gealloceerd moeten worden om als reserve achter de hand te houden voor uitgeven dit jaar of volgend jaar. Daar kiest het college ook niet voor omdat het denkt dat de begrote middelen bij het OV op dit moment voldoende zijn om te kunnen doen wat het college voornemens is. Daarbij wordt wel de kanttekening gemaakt dat er risico's zijn met het OV gegeven de drukte in bussen en trams vanwege de lockdown-maatregelen. Dat inzicht wordt steeds scherper maar het college beaamt dat er financiële risico's zijn. Er is nu echter geen behoefte om daar extra geld voor te reserveren en het is meegenomen in het weerstandsvermogen. Richting de heer Janssen meent de gedeputeerde dan het amendement dat is aangekondigd iets is dat de Staten eerst onderling moeten bespreken. Het is buitengewoon heftig wat er in Leersum het afgelopen weekend is gebeurd en hier is in het college over gesproken. Er is gesproken over waar de ondersteunende rol van de provincie zit en welke middelen er vanuit het Rijk zijn en wat er aan onderhoud door de provincie gedaan moet worden. Hier wordt dus op gestuurd maar het college meent niet dat er nu een fonds voor gecreëerd moet worden, al moet het beeld nog wel scherper worden gekregen. De gedeputeerde hoort de zorg van de VVD-fractie en het zou zo kunnen zijn dat er aankomende week aanvullende informatie komt die relevant is voor de vraag of hier een financieel fonds voor gecreëerd moet worden.

De heer Janssen licht toe dat het vooral ook bedoeld is om snel de mogelijk te hebben om snel in actie te komen. Dit P&C-document ligt nu voor en biedt de mogelijkheid om terreinbeherende organisaties een zetje te kunnen geven. Zo zal het voorstel ook door de VVD geformuleerd worden.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dit ook als zeer positief te zien, de VVD wil daarmee uitspreken dat er een buitengewoon heftige situatie heeft plaatsgevonden voor de inwoners van een van de Utrechtse gemeenten en aan de andere kant wil het college ook scherp blijven op waar de verantwoordelijkheid van de provincie zit en waar die van een andere overheid geldt. De gedeputeerde wil niet onnodig geld uittrekken als andere partijen daarvoor aan de lat staan en de gedeputeerde heeft daar nu nog niet alle informatie voor. De komende week zal er meer zicht ontstaan over wat er vanuit Rijksmiddelen dient te worden opgelost.

De heer Wijntjes begrijpt het voorstel van de VVD en kan zich daar ook aardig in vinden. Spreker vindt de Jaarrekening echter niet het meest handige document daarvoor omdat dat gaat over het beleid dat al is gedaan. Daarom zal iets anders bedacht moeten worden om een eventueel fonds te vullen. Dit zou via een gewoon begrotingsvoorstel kunnen.

De heer Eggermont meent dat dit via een amendement op de bestemmingsvoorstellen zou kunnen.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat het ook via de Kadernota zou kunnen. Wat de gedeputeerde duidelijk wil maken is dat het college nog bezig is het beeld scherp te krijgen en de gedeputeerde vraagt daar de ruimte voor. Het college herkent wel de zorg die de VVD adresseert.

De VVD heeft aangegeven dat er een jaarverslag ligt waaruit blijkt dat de provincie niet alles heeft kunnen doen en daarom geld overhoudt en dat er in de Kadernota extra geld wordt gevraagd. Het college wil ambitieus stappen in de uitdagingen die het op zich af ziet komen. Deze zijn in de Omgevingsvisie ook gedefinieerd en betreffen opgaven rondom natuurontwikkeling, biodiversiteit, faunabeheer, energietransitie en bedrijventerreinen. Het college meent dat het met deze thema's aan de slag moet en dat het daar niet nog even mee kan wachten. Er worden dus middelen om die ambities in te kunnen vullen en om de formatie op orde te krijgen om daarmee aan de slag te gaan. De gedeputeerde realiseert zich dat het twee tot drie maanden, en soms nog wat langer, kan duren voordat je iemand in dienst hebt en voordat hij of zij is ingewerkt en aan de slag kan. De gedeputeerde veronachtzaamt die hobbel in het licht van de ambities tot aan 2025. Het college spreekt ambities uit in de Kadernota en de gedeputeerde beseft dat er op de kortere termijn soms dingen weerbarstiger zijn. Als de gedeputeerde het gevoel heeft gegeven dat hij de Staten met een kluitje in het riet stuurde dan heeft hij dat toen niet goed geformuleerd. Het college ziet ook dat als het extra mensen wil aantrekken dat deze mensen er morgen nog niet zijn, maar spreekt wel uit dat het daar naar toe wil werken. Het klopt dat de Jaarrekening opnieuw laat zien dat de provincie met betrekking tot het begrotingsvermogen nog te leren heeft.

Met betrekking tot het afboeken van de subsidies heeft de provincie als organisatie wat gemist. De provincie had bij een begrotingswijziging in 2020, al was het maar bij de slotwijziging, moeten aangeven dat deze vier subsidies, de regiodeal Foodvalley, die de grootste is, de vitale wijken en wat kleinere posten rondom kunst en Salmsteke, leiden tot een begrotingswijziging. De gedachte was dat er met betrekking tot Foodvalley vier jaar lang samengewerkt zou worden, dit staat in de begroting als vier keer 2,5 miljoen, en dan blijkt dat de BBV je dwingt om de subsidie die de provincie geeft in een keer als last van 10 miljoen te nemen. Dat is nu verwerkt en dat betekent dat de lasten in 2020 omhoog gaan en in de jaren daarna vallen ze vrij.

Als dat niet zou worden gedaan dan zou het overschot van het saldo van baten en lasten nog groter zijn dan de 24 miljoen van nu. Dan zou er nog 14 miljoen bijgekomen zijn. De gedeputeerde maakt zijn excuses, dit had gezien moeten worden en deze begrotingswijziging had doorgevoerd moeten worden.

Als gevraagd wordt of de gedeputeerde nu vindt dat het nu goed verwerkt is leidt tot een tweede complicatie. Het is goed verwerkt volgens de regels die in 2020 gehanteerd worden maar per 1 januari 2021 geeft de BBV weer nieuwe regels. En dan zou het nu anders verwerkt worden, maar in 2020 is het nu eenmaal zo verwerkt. Het is de Jaarrekening van de provincie en ambtelijk is aan de accountant aangegeven hoe dit verwerkt zou worden en de accountant heeft aangegeven dat de provincie het zo goed verwerkt. Een amendement hierop zou het college ontraden omdat er is gewerkt volgens de regels van 2020 waar de accountant mee heeft ingestemd. Er blijft echter staan dat het college dit bij de begrotingswijziging had moeten melden en dat trekt de gedeputeerde zich aan.

De gedeputeerde herkent het beeld dat de heer Wijntjes schetste. Bij een organisatie die aan het leren is worden ook dingen naar buiten gebracht die niet goed zijn gegaan. Als je je kamer opruimt, komt je ook wel eens met rotzooi naar buiten. Van wat er niet goed is gegaan moet de organisatie leren en de provincie is daar open over. De gedeputeerde probeert dit ook zo open mogelijk op te schrijven en drukt daar niets in weg. Het doel is wel altijd dat er dan intern gezegd wordt dat het voortaan beter gedaan zal worden. Bij deze jaarstukken zit dit voor de gedeputeerde het scherpste bij de misser dat de provincie er 220 miljoen euro naast zat in de liquiditeit. Vorig jaar september werd gedacht dat de provincie nu 100 miljoen euro rood zou staan terwijl het 100 miljoen euro in de plus is. Er werd gedacht dat sommige investeringen in de tramlijnen en de busremise net nog in 2020 zouden lopen, maar dit is net 2021 geworden door een paar maanden vertraging. Dit betreft een bedrag van 70 miljoen. Er werd ook gedacht dat een aantal subsidies nog in november en december zouden worden uitgekeerd maar dit werd januari. Dat gaat ook weer over tientallen miljoenen en dan gaat het hard. In de analyse zitten ook systeemdingen die niet goed zijn gedaan. Als er een subsidie wordt beschikt wordt de last genomen en dat verschilt enorm met het daadwerkelijke moment van uitbetalen. De vragen van de VVD over de overlopende passiva geven daar inzicht in. De organisatie heeft dit nog onvoldoende scherp in haar systemen zitten en is bezig om dit beter te doen. De gedeputeerde merkt hier bij op dat dit tot 2 à 3 jaar terug niet zo heel belangrijk was voor de provincie omdat de provincie in de plus stond bij de schatkist en niet veel op de liquiditeit hoefde te sturen. Nu gaat de provincie naar een situatie waar het gaat lenen en dan wordt sturen op de liquiditeit veel belangrijker. De provincie nadert dit moment en daarom vindt de gedeputeerde het zo belangrijk dat de provincie hier beter in wordt. De analyses laten zien waar iets fout is gedaan en wat er verbeterd moet worden.

De gedeputeerde leest de verschillenanalyse die de heer Wijntjes aanhaalde ook niet als prettig. Er wordt laten zien wat er niet goed is gedaan maar wel altijd met het verbeterpunt wat daar uit voorkomt.

De gedeputeerde heeft ook in de FAC aangegeven dat hij blij is als hij de accountant spreekt dat zij niets meer zegt wat de gedeputeerde niet weet, dat was in het eerste jaar nog wel anders. Dat is goed nieuws maar er blijft nog steeds een actielijst met punten om te doen, daar is de provincie mee bezig.

Er werd gevraagd of het beeld van de cijfers nu goed is en of er nog lucht in de begroting zit. Als de gedeputeerde hier met ja op zou antwoorden dan zouden de Staten vragen waar die lucht dan zit en zouden ze vragen die lucht eruit te halen. De gedeputeerde zou er geen fles wijn op willen zetten dat deze begroting exact gaat uitkomen. Er worden nu veel vaker in de organisatie challenge-gesprekken gevoerd op basis van de cijfers over wat de veronderstellingen zijn en of die nog kloppen. Hier wordt assertiever op gestuurd met actuele informatie, die er nu wel is en er eerder niet was. Dit helpt, net als de nieuwe doelenboom. De organisatie merkt ook dat de cultuurverandering is dat hier strenger op gelet wordt. De gedeputeerde vreest dat er nog lucht in de begroting zit maar kan dit nu niet aanwijzen. De gedeputeerde denkt dat de organisatie hier volgend jaar weer een stap verder in zal zijn.

Richting de heer Dinklo merkt de gedeputeerde op dat nu de begroting niet meer aangepast kan worden. Dat zou ook nergens op slaan want de begroting is niet de realisatie.

Er zit een verschil tussen de ambities die het college uitspreekt en waar het college invulling aan wil geven in de komende jaren en het vermogen dat de provincie heeft om alles steeds voor 100% te doen zoals was voorgenomen. De conclusie is dat niet alles voor 100% is gelukt maar dat haalt de ambities van het college niet weg.

Bij de doelen die niet gehaald zijn wil de gedeputeerde melden dat in dezelfde rapportage ook staat dat 50% van de behaalde doelen een vertraging hebben opgelopen. Dat heeft natuurlijk ook weer allerlei financiële consequenties.

Gedeputeerde Schaddelee meent dat het scherp gezien is dat op pagina 413 een bedrag staat van 943.000 euro staat dat wordt afgeboekt. Waar dat vandaan komt staat voor een deel in de toelichting. Er is een verschuiving van activiteiten naar 2021 met betrekking tot bijvoorbeeld het routenetwerk en de TOPS. Dit heeft voor een deel ook te maken met een deelse overlap met de agenda Vitaal platteland en is het een optelling van een aantal meevallers of vertragingen op uitvoeringsprojecten. De gedeputeerde zou hier een lijstje van kunnen geven maar dit is globaal wat er achter dat bedrag zit. De gedeputeerde is het er mee eens dat het een fors bedrag is en dat onderstreept het betoog van gedeputeerde Strijk dat er op de financiële discipline nog wel wat te winnen is.

De voorzitter vraagt of er fracties zijn die behoefte hebben aan een tweede termijn over de jaarstukken 2020.

De heer Hazeleger stelt dat het uitblijven van een eerste termijn bij de Jaarrekening opgevat kan worden als het grootste compliment wat mogelijk is vanuit de SGP-fractie bij de jaarstukken.

De heer Janssen dankt gedeputeerde Strijk voor de openhartigheid in zijn beantwoording. De fractie zal het antwoord gehoord hebben nog even nadenken over de subsidies.

Waar de fractie politiek gezien niet zoveel mee kan is dat er een coalitie is die met veel bombarie en ketelmuziek een coalitieakkoord aankondigt waarbij de halve provincie wordt uitgenodigd voor praatsessies. Vervolgens blijkt anderhalf jaar later dat de helft van het coalitieakkoord niet is uitgevoerd en toch is het één groot feest. Spreker begrijpt niet dat de gedeputeerden hier nu tevreden en glimlachend zitten terwijl de helft van het eigen coalitieakkoord niet is uitgevoerd.

Bij het noodfonds Leersum heeft de fractie nadrukkelijk gekeken naar de systematiek rondom het COVID-fonds waarbij gezegd wordt dat nog niet precies duidelijk is waar het probleem zit maar dat er al wel voor gezorgd wordt dat het geld beschikbaar komt zodat als het college wat wil, er snel gehandeld kan worden.

De heer Dinklo dankt ook voor de openhartigheid van gedeputeerde Strijk en het aanbieden van excuses. Spreker meent dat de andere gedeputeerden naar zouden kunnen luisteren. Er wordt vaak gezegd dat de op een lerende organisatie is maar spreker ziet dat niet terug. De Jaarrekening toont aan dat het college het geld niet uit kan geven en de ervaring van spreker is dat als je minder begroot mensen creatiever worden en er juist meer wordt bereikt. Spreker meent dat ambitie en geld geen communicerende vaten zijn. Er kan ook met minder geld die ambitie bereikt worden.

De heer De Droog geeft aan op zoek te zijn naar de definitie van leren van de heer Dinklo. Spreker meent dat leren nu wordt gedefinieerd als direct het einddoel bereiken, waar spreker stappen in de goede richting van ziet wat hij beschouwt als stappen in het leerproces. Spreker meent dat het doel onveranderd is binnen de Staten, dat er meer grip komt en spreker ziet de stappen om daar te komen.

De heer Dinklo ziet het leren als dat het goed is dat de Jaarrekening er is en dat het een leesbaar stuk is geworden, ondanks een fout van 15 miljoen. Wat JA21 lastig vindt is dat het de begroting alleen maar ziet stijgen terwijl er elk jaar onderbesteding is. Spreker ziet leren dan als dat een keer de begroting verlaagd wordt, zonder iets af te doen aan de ambities.

De heer Eggermont licht toe dat de SP overweegt een amendement in te dienen bij beslispunt 5 van het Statenvoorstel.

Gedeputeerde Strijk begrijpt dat de heer Janssen de beantwoording van de gedeputeerde over de vier subsidies meeneemt naar de fractie. Mocht de fractie toch willen doorgaan om dit via een amendement te wijzigen dan wil de gedeputeerde aanbieden om in aanloop naar de Statenvergadering daarover contact te hebben met het college en met de accountant. Dit zal namelijk leiden tot een wijziging van de jaarstukken en daar zal de accountant ook wat van vinden.

De heer Wijntjes vraagt of als er een amendement wordt ingediend over het terugboeken van één post terwijl de post rechtmatig geboekt is, de VVD dan bewilligt in onrechtmatigheid.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat nu niet te kunnen beoordelen en dat hij de VVD daarom naar de accountant faciliteert.

De voorzitter stelt dat het goed is om daar technisch scherp naar te kijken voor de Statenvergadering.

De heer Janssen licht toe dat de VVD geen amendement in zal dienen dat tot onrechtmatigheid zal leiden.

Gedeputeerde Strijk geeft aan de zorg van de VVD op dit punt goed te hebben gehoord.

De gedeputeerde herkent niet het punt dat hier een college zit dat zit te jubelen en dat de helft van de ambities niet heeft uitgevoerd. Onder andere door corona en bijvoorbeeld de problematiek rondom stikstof zijn zaken wel vertraagd. Het college heeft nergens willen aangeven dat het zijn ambities niet wil uitvoeren.

De gedeputeerde herkent dat de organisatie er nog niet is maar de organisatie is wel verder dan waar het was. De provincie is open over de constatering die zijn gedaan en wat er nog te verbeteren en te leren is. In die zin is de provincie een lerende organisatie. Andere fracties reflecteren bijvoorbeeld op de leesbaarheid van het stuk en er is dus blijkaar progressie.

In de begroting zit een stijging van de lasten omdat het college ook nieuwe ambities aan wil gaan op uitdagingen die het college in de samenleving op zich af ziet komen en waar het meent op te moeten acteren. Dan blijft de vraag of er op de huidige ambities lucht zit, of dat misschien voor minder kan en of daar wel scherp aan de wind wordt gevaren. De gedeputeerde heeft al aangegeven te denken dat er wel lucht zit maar dat hij dit nog niet scherp krijgt. De groei bij de Kadernota is gebaseerd op nieuwe ambities zoals intensivering van bedrijventerrein, invulling geven aan de Human Capital Agenda en biodiversiteit.

De heer De Droog wil de gedeputeerde bijvallen. Er zijn niet alleen verbeteringen in de kwaliteit van het stuk maar spreker merkt ook dat GS meer grip krijgt op de processen zelf en op de stuurbaarheid. Het is nog niet waar het

moet zijn maar spreker meent dat de organisatie stap voor stap dichterbij het moment waar de heer Dinklo zou willen zijn. Spreker ziet dus niet alleen in het stuk maar ook in het handelen van GS progressie.

Gedeputeerde Strijk geeft aan het aangekondigde amendement van de SP af te wachten. De heer Eggermont merkt op dat daar de accountant niet voor hoeft te worden ingeschakeld.

De voorzitter licht toe dat hiermee de beraadslagingen over dit punt ten einde zijn gekomen. Er hoeft geen conclusie over de debatgrootte getrokken te worden omdat de hele Statenvergadering van 7 juli gewijd is aan de P&C-stukken.

2.4 Statenvoorstel voorjaarsrapportage 2021

De voorzitter licht toe dat bij de bespreking van dit punt dezelfde spreekvolgorde zal worden gevolgd als bij het vorige punt.

De heer Dercksen geeft aan ook met betrekking tot dit agendapunt bij PS te zullen oordelen.

De heer Eggermont meent dat er een drietrapsraket wordt besproken in de commissie. In dit stuk komt de huidige afbraak van het OV naar voren met het afschalen met 8%. De gedeputeerde Financiën sprak net over de financiële risico's maar het gaat de SP juist ook om de maatschappelijke risico's. Als hier niets aan wordt gedaan, en dat komt bij het laatste stuk van de drietrapsraket het hardst naar voren, omdat er in de Kadernota staat dat er niets gedaan gaat worden, komt het OV in een negatieve spiraal terecht en wordt over een aantal jaar de selffulfilling prophecy zichtbaar omdat dan zal blijken omdat er minder mensen gebruik willen maken van het OV/ Er is nu OV geschrappt, bus 47 was destijds aangekondigd als het alternatief voor de bus door Hoograven heen, in plaats van bus 6, rijdt nu een keer per half uur en in het weekend niet. Dat is het wegsnijden van mobiliteit van mensen en dat krijg je niet meer terug. Dat kan alleen teruggekregen als je, net als op andere onderwerpen als stikstof, bedrijventerrein en andere zaken die voorgelegd worden, nu bereid bent om het OV en het netwerk overeind te houden en daar extra geld in te steken. De mogelijkheden van mensen moeten blijven bestaan en daarvoor zijn de frequenties van belang evenals de tijdstippen. Het netwerk van het OV is te vergelijken met dat van de riolering in de gemeenten, een niet zo spannend onderwerp, tenzij je daar jaar in jaar uit op bezuinigt. In de kleinere gemeenten is dat nu al te zien.

De voorzitter merkt op dat de heer Eggermont vanuit de middelen een pleidooi houdt maar dat dit punt inhoudelijk bij MenM thuishoort.

De heer Eggermont licht toe dat zijn insteek inderdaad vanuit de middelen is. Spreker wil de collega's die over de middelen gaan op het hart drukken waarom het zo van belang is en dat zij niet hun collega's die over de inhoud gaan moeten vertellen dat het allemaal niet binnen die financiële kaders past. Dit is een noodzakelijk iets dat de provincie moet oppakken als centrale taak. Het eerder aangekondigde amendement op beslispunt 5 moet wel doorwerken en de partij wil er iets van vinden dat het ook doorwerkt in de andere voorstellen.

Spreker vond dit voorstel niet het meest heldere voorstel. Spreker vraagt hoe de provincie met deze voorjaarsrapportage door moet en wat er vanuit de beslissingen vanuit dit voorstel noodzakelijk ten aanzien van de begrotingswijziging en in hoeverre dit meegenomen kan worden bij de zomernota.

De heer Hazeleger geeft aan geen inbreng te hebben op dit onderwerp. Dat is in dit geval geen compliment maar de fractie heeft gewoon geen punten.

Mevrouw Hoek sluit aan bij de heer Eggermont. Het OV is het afvalputje van alles en spreker meent dat de provincie daar verantwoordelijk voor is. Er wordt uren gesproken over het vitale platteland en het vitale kernenbeleid en als er toevallig een sneldienst vanuit Amsterdam richting Utrecht langskomt dan heeft dat dorp of dat deel van de gemeente geluk. Er wordt aan alle kanten geschrappt en bezuinigd en dit wordt alleen maar erger. Spreker vindt dit beschamend.

De heer Janssen stelt dat er in de FAC uitgebreid is gediscussieerd over nieuwe investeringen die in het voorstel staan en de fractie is nog in afwachting van de reactie daarop.

PS wordt gevraagd 50 miljoen euro extra uit te geven en spreker vraagt of dit überhaupt wel gaat lukken en hoe het college daar voor gaat zorgen.

De heer Wijntjes licht toe dat er in dit voorstel nieuwe voorstellen staan. Dit is echter een voorjaarsrapportage wat nog minder is dan de oude Voorjaarsnota. Met betrekking tot de Voorjaarsnota, net als de Najaarsnota is afgesproken dat dit neutrale nota's zouden zijn waarin wordt opgenomen wat in de loop van de periode extra besloten is en vervolgens wordt de begroting veranderd. Dat is hier niet gebeurd. Spreker begrijpt niet waarom de investeringen in wegen, die worden aangekondigd als nieuw, niet gewoon via afzonderlijke Statenvoorstellen naar de Staten zijn gegaan. Dit geldt ook voor de onttrekking van de Cartesiusweg, er zou ook nagedacht kunnen worden over het financieren van iets anders uit die reserve. Deze nota's moeten niet gebruikt worden voor de

afwegingsfunctie van de Staten. De Voorjaars-, Zomer- en Najaarsnota zijn volgens spreker verantwoordingsstukken over de periode waar de over gaan. In dat licht is de term saldoneutraal ook een gevaarlijke uitdrukking. Spreker kent gevallen van een provincie die dat ook deed en vervolgens een enorme affaire over zich heen kreeg omdat er zo veel onrechtmatig in zat dat het provinciebestuur er uiteindelijk op gevallen is. Spreker vindt dit dus geen handige formule.

De heer Eggermont vraagt zich af wat de heer Wijntjes hier mee wil suggereren.

De heer Wijntjes licht toe dat er een provincie was die geld verdiende met bankieren. De meningen over of dat mocht verschilden. De opbrengsten werden echter niet in de begroting getoond en de kosten ook niet, maar er bleef wel wat over. Uit die opbrengsten werd onder andere het meubilair van GS betaald en dat was volgens spreker bijna een Italiaanse manier van boekhouden en daar moet je niet de gelegenheid toe geven.

De heer Wolting geeft aan geen inbreng te hebben op dit onderwerp.

De heer De Droog sluit aan bij de woorden van de VVD en het CDA.

Bij de vaststelling van de begroting in het najaar heeft de fractie aangegeven dat er nog veel onzekerheid in zit richting 2021. Er is toen ook besloten om te kijken of er meer vanuit tussentijds rapportages bijgestuurd zou kunnen worden. Spreker herkent dat in dit stuk maar sluit wel aan bij de vragen van hoe je met elkaar scherp krijgt wat een technische of wat een andersoortige bijstelling is. Dat helpt de Staten om te kijken hoe met een meer dynamische vorm van samenwerken in de begroting ook echt gewerkt kan worden.

Mevrouw Groen benadrukt namens haar fractie dat mobiliteit een belangrijke rol heeft in het mobiliteitssysteem en dat daar middelen beschikbaar voor moeten blijven. Dit ook al brengt het nu vanwege COVID niet helemaal op wat gewenst is. Voor de inhoud verwijst spreker naar haar collega in MenM.

De heer Eggermont vraagt of GroenLinks bereid is om er extra middelen in te steken.

Mevrouw Groen verwijst voor de vraag naar de MenM-vergadering van vanmiddag omdat daar wordt ingegaan op hoe GroenLinks OV of mobiliteit wil inrichten. Spreker wil in deze commissie vooral voorop stellen dat OV de aandacht van GroenLinks heeft.

De heer Dinklo geeft aan met stijgende verbazing de voorjaarsrapportage te hebben gelezen en dan met name de terminologie die gebruikt wordt. Een van de belangrijkste rechten van de Staten is het budgetrecht en dat wordt met voeten getreden, daar heeft de fractie moeite mee. Als er wordt gesproken over saldoneutrale aanpassingen gaan bij spreker alle alarmbellen af. Er wordt 24 miljoen extra uitgegeven. In het stuk zelf staat als saldoneutraal en technische aanpassingen: 'in deze voorjaarsrapportage zijn er diverse technische aanpassingen doorgevoerd'. Voorbeelden zijn centralisatie wervingsbudget enzovoort. Daar kan spreker zich in vinden. In het Statenvoorstel staat echter: 'in deze voorjaarsrapportage zijn er diverse saldoneutrale technische aanpassingen doorgevoerd. Dit betreft bijvoorbeeld het verhogen van het exploitatiebudget en het onttrekken van de daarbij behorende bestemmingsreserves'. Spreker stelt dat de Staten gaan over het verhogen van het exploitatiebudget en meent dat in het stuk helder moet staan waar de Staten over beslissen. Het verbaast spreker dat niemand in de Staten hier op aanslaat.

In een tabel staat bij kolom d: saldoneutrale technische aanpassingen. Daarbij staat dat afwijkingen niet bijgestuurd kunnen worden zonder goedkeuring van PS, suggererend dat saldoneutrale technische aanpassingen zonder goedkeuring van PS kunnen worden bijgestuurd. In kolom f staan de Statenvoorstellen met financiële consequenties. Spreker meent dat de Staten in positie gebracht moeten worden zodat duidelijk is waar zij over beslissen. Zo wordt er bijvoorbeeld een miljoen euro extra uitgegeven aan erfgoed en spreker meent dat dit aangepast moet worden. Er moeten een Statenvoorstel komen waarin wordt uitgelegd dat er 24 miljoen extra wordt uitgegeven en wat er daar voor wordt gedaan en waarom.

De heer De Droog geeft aan dat hij zojuist de woorden van de heren Janssen en Wijntjes heeft ondersteund die dit in zekere zin ook aangeven.

De heer Dinklo merkt op dat dat juist is. Spreker neemt aan dat het stuk teruggetrokken wordt en dat er een erratum komt.

De voorzitter stelt vast dat de Lijst Bittich geen inbreng heeft op dit onderwerp.

Mevrouw Lejeune geeft aan geen vragen te hebben. De PvdA is niet zo negatief over wat de heer Dinklo net zei maar vindt wel dat er aandacht moet zijn voor zijn kritische noot. Er moet voor de Staten zoveel mogelijk transparant zijn wat waar aan wordt besteed.

De voorzitter stelt vast dat de PvdD geen inbreng heeft op dit onderwerp. De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk voor zijn beantwoording in de eerste termijn.

Gedeputeerde Strijk meent dat het inhoudelijke debat over OV deze middag in MenM moet plaatsvinden. SP en JA21 gaven aan het niet het meest heldere voorstel te vinden. De gedeputeerde kan zich voorstellen het een

zoektocht is om goed door het stuk heen te komen. Het college heeft echter zijn best gedaan om te splitsen wat er speelt. In het stuk zitten de technische afhandeling en keuzes. Dat het college keuzes voorstelt aan de Staten is het doel van de voorjaarsrapportage. Bij de financiële beoordeling is gezegd dat er alleen nog maar een Kadernota is, de begroting, de Zomernota en een jaarstuk. Dit jaar heeft het college omdat de begroting voor dit jaar vorig jaar tot stand kwam in een onzekere tijd, zonder Kadernota, gezegd dat het adaptief wil kunnen bijsturen en daar is het college met een voorjaarsrapportage gekomen.

De heer Wijntjes merkt op dat de afgelopen periode Statenvoorstellen zijn geaccordeerd die allemaal apart staan benoemd in het besluit. Spreker vraagt waarom dat voor de andere voorgestelde wijzigingen ook niet zo kon. Gedeputeerde Strijk licht toe dat er verschillende stadia zijn. Er zijn vijf typen wijzigingen die leiden tot een financieel administratieve verwerking. Als je de Jaarrekening vaststelt dan heeft dat effect voor dit jaar en de jaren daarna. Een besluit bij de jaarstukken heeft hier automatisch effect, dat wordt 'technisch' genoemd, voorkomend uit de jaarstukken als een bestemmingsvoorstel. Dan zijn er Statenvoorstellen die in de afgelopen maanden, na de begroting door de Staten zijn behandeld en waar middelen zijn gealloceerd en die nu technisch worden afgehandeld bijvoorbeeld rondom de Sportnota of de gebiedsontwikkeling langs Eem en Spoor. Dan is er expliciet afgesproken dat als het college een voorstel doet dat uit de COVID-reserve wordt gehaald, dat als een apart Statenvoorstel aan de Staten wordt voorgelegd, bijvoorbeeld rondom de vitaliteit van binnensteden. Dit is op de inhoud besproken en wordt nu afgehandeld. Dan zijn er de circulaires, de stukken die min of meer autonoom op de provincie afkomen, die noemt de gedeputeerde ook technisch, al hebben ze wel effecten. En dan zijn er nog wijzigingen waarvan het college zegt dat de Staten daar altijd over moeten gaan omdat het college de bevoegdheid niet heeft om daar over te besluiten. Er is wel een verschil of dat ligt in eerder gedeelde informatie met de Staten via Statenbrieven of Statenvoorstellen of gesprekken uit het verleden waarvan wordt gezegd dat ze saldoneutraal en passend binnen bestaand beleid of dat er echt iets nieuws aan de hand is, omdat er een nieuwe ontwikkeling is. Het college probeert die allemaal ook weer toe te lichten.

Richting de heer Dinklo geeft de gedeputeerde aan dat het klopt dat als je alleen naar het Statenvoorstel kijkt en de resume van die post ziet, je niet kunt zien waar die 24 miljoen vandaan komt. Echter, in besluitregel 1 wordt het hele rapport vastgesteld van 54 pagina's, waarop per pagina wordt uitgelicht wat het is. Bij bijvoorbeeld landelijk gebied is op pagina 17 te zien dat er zeven saldoneutrale technische aanpassingen zijn die alle zeven worden toegelicht. Als het college zegt dat het bij de begroting nog niet wist het een viaduct ging aanleggen terwijl dat nu wordt voorgesteld, en als daar een reserve voor was die daarvoor was bedoeld, en die door de Staten is ingesteld, dan wordt dat een saldoneutrale wijziging genoemd. Zo wordt het ook in het stuk toegelicht.

De heer Dinklo vindt dat te gemakkelijk. In een begroting zijn baten en lasten ook met elkaar in evenwicht en zo zou de begroting ook saldoneutraal genoemd kunnen worden. Spreker vindt dit een verkeerde voorstelling van zaken. De gedeputeerde kan zeggen dat het in het stuk staat maar de Statenleden zijn geen forensisch accountant. In het Statenvoorstel moet duidelijk zijn waar de Staten over beslissen. Daarnaast meent spreker dat een onttrekking aan de reserve altijd door de Staten goedgekeurd moet worden. Op pagina 35 wordt bijvoorbeeld gezegd dat de provincie een grote hoeveelheid aanvragen heeft ontvangen op basis van de uitvoeringsverordening en dat het college voorstelt om de erfgoedparels toe te voegen aan het subsidieplafond met een aanvullend budget. Spreker stelt dat dit als saldoneutraal wordt gepresenteerd en dat dit niet in de beslispunten staat. Dat is niet transparant en zou volgens spreker aangepast moeten worden.

Gedeputeerde Strijk beaamt dat het college niet mag besluiten geld aan de reserve te onttrekken. Dat kan alleen door de Staten worden gedaan. De heer Dinklo geeft nu aan dat het gek is dat het college voorstelt om geld uit de reserve te onttrekken en de exploitatie te verhogen, en dat wordt juist aan de Staten voorgelegd, dat is de bedoeling van het stuk. De gedeputeerde meent dat het recht van het college om dit voor te stellen niet ontzegd kan worden. De budgetbevoegdheid is juist dat als PS instemt met het stuk, PS de voorstellen heeft geautoriseerd. Daarnaast zijn er 54 pagina's aan toelichting. Alle bedragen bij elkaar opgeteld komen samen tot 24 miljoen maar dit wordt allemaal toegelicht. Als er ooit geld in een pot is gestopt voor erfgoedparels en het college denkt daar nu echt iets mee te willen doen, en voorstelt om adaptief bij te sturen omdat het geld nog niet in de begroting zat door geld uit de reserve te onttrekken en de exploitatie te verhogen dan wordt dat nu juist expliciet aan de Staten voorgelegd. Er wordt in het stuk ook een onderscheid gemaakt tussen wat saldoneutraal is en wat niet en waar ook expliciet de goedkeuring van PS wordt gevraagd omdat het uit de algemene reserve komt. De gedeputeerde meent dan ook niet dat het budgetrecht met voeten wordt getreden omdat een aantal besluiten waar PS het budgetrecht over heeft aan PS worden voorgelegd. De gedeputeerde staat er open voor om het niet meer saldoneutraal te noemen maar de essentie was dat hier wel dekking voor was, anders dan uit de algemene reserve.

De heer Wijntjes meent met betrekking tot de Cartesiusweg dat als de gedeputeerde zegt dat het inderdaad al in de reserve zat en dat het nu aan de Staten wordt gemeld, de gedeputeerde gelijk heeft. Spreker vraagt of de gedeputeerde zeker weet dat het in de reserve zat. Spreker meent dat de reserve breder is dan alleen tunneltje. Het punt van spreker is dat als je een reserve hebt, er altijd meer mogelijkheden zijn van wat je daaruit zou willen betalen. Voor het CDA zit daar een afwegingsfunctie in en die wil spreker, naast het budgetrecht voorop gesteld hebben.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat, dat is een van de verbeterlagen die bij de begroting van 2022 wordt gemaakt, in zijn algemeenheid per reserve zal worden aangegeven wanneer er onttrokken wordt voor welk bedrag. Uiteindelijk moet het saldo dan nul zijn anders zat er te veel in de reserve en dan zou je het saldo kunnen laten vrijvallen. De afweging aan waar een onttrekking wordt besteed is bij deze voorstellen gemaakt.

De heer Dinklo geeft aan dat bij beslispunt 3 staat dat: 'Begrotingswijzigingen naar aanleiding van ontwikkelingen die niet bijgestuurd kunnen worden zonder goedkeuring van uw Staten:'. De 24 miljoen zijn begrotingswijzigingen en spreker meent dat die daar moeten staan. Spreker stelt dan ook voor al deze punten op te nemen in de besluitpunten.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat ook de saldoneutrale wijzigingen in het Statenvoorstel als besluit worden voorgelegd. Als de omissie is dat door expliciet op te nemen bij wijzigingen waar goedkeuring van de Staten nodig is, de suggestie wordt gewekt dat alle andere wijzigingen niet de goedkeuring van de Staten nodig is, dan had het anders opgeschreven moeten worden. Het staat echter wel in de besluittekst en de Staten moeten over alles besluiten. Het college heeft niet de indruk willen wekken dat als de Staten bij de jaarstukken vaststellen een subsidie op een bepaalde manier af te handelen wat een effect heeft op de voorjaarsrapportage, dat zij dan daar niet meer over moeten besluiten.

Gedeputeerde Schaddelee licht met betrekking tot de Cartesiusdriehoek toe dat dit een begrotingssubsidie is die in 2019 al in de begroting van 2020 is opgenomen. Dit geldt dat de provincie van het Rijk heeft gekregen voor ontwikkelingen op de Locomotiefstraat in Utrecht. Het is toen ook al door PS vastgesteld maar de subsidie wordt nu pas in 2021 verstrekt. Vandaar dat het een technische wijziging is die ook niet in de reserve zat voor Verder maar in de reserve van het Mobiliteitsprogramma. De gedeputeerde kan op deze punten een verdere toelichting geven maar dan wordt er wel erg op de techniek ingegaan op besluitvorming die al heeft plaatsgevonden. De gedeputeerde meent dat het goed is om bij MenM door te praten over de vragen van de heer Eggermont. Toch wil de gedeputeerde ook vanuit de middelen een beantwoording geven omdat hij het oneens is met de negatieve spiraal die is geschetst en met de opmerking dat de provincie niets gaat doen. De gedeputeerde meent dat de provincie al lang en hard in onderhandeling is met het Rijk over de beschikbaarheidsvergoeding en juist vanuit die onderhandelingen is het niet handig nu al miljoenen op te nemen in de middelen om het gat zelf te dekken. De gedeputeerde verwacht nog voor de zomer witte rook vanuit het Rijk op dit punt die nog wel positiever kan uitpakken voor volgend jaar dan verwacht.

De heer Eggermont vraagt of dat de reden is dat het college 8% afgeschaald heeft.

Gedeputeerde Schaddelee stelt dat er voor dit jaar een ander percentage is afgeschaald en dat dat de eis was die uit de onderhandelingen kwamen over de beschikbaarheidsvergoeding. Voor 2022 is de provincie nog met het Rijk in onderhandeling en er zijn verschillende scenario's, waaronder een scenario van 8%. Het zou kunnen dat dat uiteindelijk gunstiger uitpakt.

De voorzitter vraagt of er fracties zijn die behoefte hebben aan een tweede termijn over de voorjaarsrapportage.

De heer Hazeleger geeft aan dat de nieuwe beleidspunten die zijn opgenomen over mobiliteit vanmiddag bij MenM bij de SGP nog terugkomen. Spreker was het eens met het gloedvolle betoog van gedeputeerde Strijk en dat was voor hem bevredigend maar op het punt van de nieuwe investeringen in het onderdeel MenM heeft de fractie vanmiddag nog wel wat met gedeputeerde Schaddelee uit te wisselen.

De heer Janssen geeft aan geen antwoord te hebben gekregen op zijn vraag of het ook daadwerkelijk uitgevoerd gaat worden.

Spreker meent dat dit product in het leven is geroepen om bij te kunnen sturen vanwege corona en spreker meent dat het stoppen van voorstellen in een fasedocument achteraf toch niet heel gelukkig is geweest. Het voorstel van de VVD zal zijn om dit voorstel niet voor bespreking rijp te achten en het college te vragen met een nieuw voorstel te komen. Spreker vreest dat er anders in de Staten weer zo een discussie komt en dat vindt hij niet plezierig.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat dit geen standaardstuk is. Volgend jaar zal er geen voorjaarsrapportage omdat er dan slechts een Zomernota is. Dat betekent dat de Staten bij de Zomernota waar de Staten ook een inhoudelijke voortgangsrapportage krijgen waarin ook veel technische zaken zullen meelopen. Het voordeel is dat de techniek nu is afgehandeld en dat de Zomernota straks echt een voortgangsrapportage is.

Achteraf gezien was het misschien beter om een melding over dat bijvoorbeeld de huuropbrengst tegen valt of dat het college extra geld wil uittrekken voor informatieveiligheid en privacy bij de Zomernota te doen, omdat die niet budgettair neutraal is maar een onttrekking van de algemene reserve.

Het hele stuk terugtrekken leidt er toe dat de wijzigingen niet hebben plaatsgevonden en allemaal weer naar de Zomernota gaan. Het college roept dan ook op dit stuk vast te stellen omdat daarmee veel besluiten worden genomen die er toe leiden dat de provincie kan handelen binnen de budgetten die er staan en hier wordt verantwoording over afgelegd.

Gesprekken over individuele investeringen kunnen natuurlijk altijd en deze kunnen ook uit het stuk gesloopt worden. Het hele stuk afkeuren heeft echter grote consequenties en komt dan met kerende post terug bij de Zomernota.

De heer Wijntjes sluit niet aan bij de VVD, het CDA wil dat het stuk doorgaat naar de Staten. Het duurt veel te lang als al deze punten weer bij de Zomernota terugkomen. Gedeputeerde Strijk heeft sinds de commissie FAC hard gewerkt aan de verdediging en zaken goed voorbereid.

De heer Eggermont geeft aan dat de 8% in het stuk staat vanaf 3 januari 2021. Spreker vindt het een verkeerde voorstelling van zaken als het college zegt dat het 8% moest afschalen, de provincie had ook zelf het extra geld erin kunnen steken omdat het niet meer van het Rijk kreeg. Spreker snapt het verhaal over onderhandelingen maar de provincie heeft ook een eigen verantwoordelijkheid, oom met betrekking tot het budgetrecht. Als het niet lukt met de onderhandelingen dat staat het college met lege handen omdat de Staten dan niets hebben goedgekeurd waarmee het OV wel overeind gehouden kan worden.

De heer Dinklo sluit aan bij de vraag van de heer Janssen waarom dit niet uitgesteld wordt tot de Zomernota, dan is er ook duidelijker hoeveel er is uitgegeven. Er is een fundamenteel verschil van inzicht over hoe dit gepresenteerd wordt. Er wordt een post van 32.000 euro uitgebreid toelicht terwijl de 24 miljoen in één zin wordt genoemd. Spreker meent ook dat het stuk niet rijp is voor besluitvorming.

Gedeputeerde Strijk geeft aan er een groot voorstander van te zijn om besluitteksten heel expliciet te maken. Toen de gedeputeerde begon was er nog een besluittekst als: de Staten stellen de voorjaarsrapportage vast. Het college heeft dit verbeterd en er worden nu drie pagina's aan besluitteksten vastgesteld waarin veel wordt geëxpliciteerd. Echter de besluittekst is natuurlijk nooit zo uitgebreid als het onderliggende stuk en er wordt dus altijd samengevat. Bij het genoemde voorbeeld van de 32.000 is er dus ook een onderbouwing in het stuk. De eerste regel in de besluittekst is ook dat de Staten het hele stuk vaststellen. De gedeputeerde meent dat het college haar best heeft gedaan om alles zo inzichtelijk mogelijk voor te leggen.

De voorzitter geeft aan dat de partijen zullen gaan zien tot welke discussies dit nog in de Statenvergadering gaat leiden. De voorzitter stelt voor om een start te maken met het volgende agendapunt om de tijd tot 13.00 uur maximaal te benutten.

De heer Janssen geeft aan het voorstel te hebben gedaan om het stuk niet bespreekrijp te achten. Het CDA en JA21 hebben hier op gereageerd en spreker is benieuwd naar de mening van de andere fracties. Mevrouw Groen had in de tweede termijn willen toevoegen dat het stuk voor haar fractie gewoon naar de Staten kan. De fractie is zeer tevreden met de uitleg van de gedeputeerde en was al tevreden over het stuk.

De heer Wolting geeft aan dat het stuk ook voor de ChristenUnie helder en inzichtelijk is en dat de fractie geen reden ziet om het niet vast te stellen in de Staten.

De heer De Droog sluit daar bij aan. Spreker wacht de beantwoording af van de vragen van de heer Hazeleger in MenM.

Mevrouw Lejeune meent dat het stuk rijp is voor besluitvorming, het kan dus door.

De heer Eggermont voelt de meerderheid.

De voorzitter deelt mee dat mevrouw Hoek in de chat heeft aangegeven dat ze het terugneemt naar de fractie.

De heer Dercksen sluit aan bij de heren Janssen en Dinklo en wenst de stukken eerst op orde te brengen.

De heer Hazeleger sluit aan bij de heer Wijntjes.

De voorzitter stelt vast dat een meerderheid het stuk wil behandelen. Er zijn geen partijen die niet al een aftrap willen maken met het volgende Statenvoorstel.

2.5 Statenvoorstel Kadernota 2022-2025

De voorzitter licht toe dat zij de vergadering om 13.00 zal schorsen omdat er ruimte gemaakt moet worden voor de volgende vergadering.

In de Kadernota 2022-2025 worden de kaders vastgelegd voor de begroting 2022 en een vooruitblik op de financiële ontwikkelingen tot en met 2025.

De heer Dercksen geeft aan geen inbreng te hebben op dit moment.

De heer Eggermont geeft aan dat het prettig is dat vandaag bij de financiële stukken in eerste instantie de socialistische oppositie aan het woord mag. Spreker meent dat de insteek van de SP later bij PS wel duidelijk zal zijn. De fractie meent dat het noodzakelijk is om, net zoals bij andere dingen die in de nota genoemd staan, geld vrij te maken om het netwerk van het OV overeind te houden. De fractie ziet daartoe bijvoorbeeld de mogelijkheid om tijdelijk het weerstandsvermogen te verlagen of om extra inkomsten binnen te krijgen. Dat laatste is voor de

SP niet heel bijzonder omdat er niet zoiets bestaat als alleen maar een autobezitter die voor de rest geen belangen heeft bij een goed functionerend Ov-systeem. Dit zou dan ook voor de SP een logische keuze zijn omdat in Utrecht de opcenten in vergelijking met vrijwel alle provincies erg laag is. De fractie werd niet heel vrolijk van het invoeren van de verdragingsfactor omdat de SP dit een beetje als een boekhoudkundig trucje ziet. De fractie ziet nu ook al wel dat deze verlaagd gaat worden. De fractie is ook minder blij met de kaasschaaf van 1%, die voorgesteld wordt vanaf 2023. De fractie heeft liever dat er keuzes gemaakt worden over waarop wel en waarop niet bezuinigd wordt. Spreker kan zich voorstellen dat er op het ene onderwerp 10% wordt bezuinigd en 0% op het andere.

De heer Hazeleger geeft aan hier wel een inbreng te hebben en dat dat zeker geen compliment is. De fractie is erg geschrokken van de Kadernota. In de afgelopen twee begrotingen waren er al enorme investeringen opgenomen en de fractie had een insteek verwacht van welke lopende zaken gestopt kunnen worden, welke thema's de provincie moet laten liggen, welke harde keuzes gemaakt worden en welke bezuinigingen worden doorgevoerd. Het tegendeel is echter waar; alles moet nog meer en nog groter. Het is het socialisme in een notendop zou spreker bijna zeggen. Alles moet nog groter en de overheid moet ook nog groter en spreker vindt dat jammer.

De heer Eggermont geeft aan dat zijn reactie komt omdat hij wel vaker moet uitleggen wat socialisme is en wat andere fracties daarover in hun hoofd hebben.

De heer Hazeleger stelt voor om daar tijdens de lunch over te spreken. De SGP had gehoopt dat er een dieper reflectie zou zijn op wat de taken van de provincie zijn en waar richting de toekomst gekeken moet worden of het nog wel kan. In de beantwoording van de technische vragen wordt zelfs een keer gehint naar dat daarom de groeisprong vanavond wordt besproken. Als je je niet focust op je taken en je je bijvoorbeeld gaat bemoeien met sport, dan heb je op een gegeven moment een groeisprong in je financiën. Het idee bij de groeisprong van vanavond was dat de provinciale taken door de groei van het aantal inwoners meer gaat kosten maar volgens spreker is dat wat anders dan wat in deze Kadernota te zien is. Dit is een overheid die zich niet kan focussen op zijn kerntaken.

De heer De droog heeft een aantal goede vragen gesteld en spreker vond de beantwoording wat tegenvallen. De afweging wordt met een jaar uitgesteld omdat er een jaar is thuisgewerkt waardoor er geen tijd was om goed te kijken naar waar bezuinigingen mogelijk zijn. Dat betekent dat deze afwegingen worden gemaakt in het jaar dat het college afzwaait. En dat betekent dat het college drie of vier jaar geld heeft kunnen uitgeven en dat er net voordat er een nieuw college aantreedt wordt bekeken hoe dat in de toekomst moet gaan. Dan moet misschien de VVD weer uitgenodigd worden om de financiën weer een beetje op orde te krijgen.

De heer Wijntjes meent dat dat met betrekking tot de kwaliteit van de financiën een stap terug zou zijn.

De heer Hazeleger meent dat hij een financieel solide beleid in deze Kadernota niet terugziet.

Spreker vindt de onderbouwing van de extra fte's die nodig zijn slecht. Het is al de derde keer op rij dat er meer fte's worden aangevraagd en spreker heeft er nog steeds geen gevoel bij of dat nodig is geweest, hoe de realisatie is gegaan en waar de knelpunten zitten.

De SGP heeft in het verleden wel eens gehamerd op een alternatief voor de opcenten, ook in verband met de opkomt van de elektrische auto's die geen opcenten hoeven te betalen. Spreker meent dat hier in het IPO over wordt nagedacht en vraagt hoe het daar mee staat.

Mevrouw Hoek geeft aan de vergadering te verlaten voor een verplaatsing van huis naar Provinciehuis en dus geen inbreng te hebben op dit moment.

De heer Janssen meent dat de Staten een papieren tijger gaan vaststellen. Het college is niet bij machte of niet van wil om antwoord te geven op de vraag dat het geld dat wordt aangevraagd ook daadwerkelijk uitgegeven wordt. Er wordt ook nu weer extra geld gevraagd en over een jaar is de conclusie dat het extra geld op de plank is blijven liggen. Verhogen van de opcenten is niet nodig en een greep in de reserves ook niet. De VVD zal met een amendement komen om een aantal dingen in een realistisch perspectief terug te plaatsen.

De heer Westerlaken geeft aan dat de fractie heeft besloten haar inbreng te bewaren tot de behandeling in PS.

De heer Wolting geeft aan dat de ChristenUnie de conclusie van het college dat versteviging van de organisatie nodig is ondersteunt om de voorspelbaarheid van de begroting te verbeteren. Dat vraagt ook iets van de Staten want zij zullen vaker geconfronteerd worden met aanpassingen. Het vraagt ook om een andere wijze van vastlegging in de begroting. Er zijn veel dingen blijven liggen en de fractie verwachtte van het college dat het in de begroting veel meer zaken met prioriteit zullen presenteren. Het college kan aangeven welke dingen het zeker wil doen, welke het hoopt te doen en welke het wil doen als er nog wat tijd over is. De fractie zou hier graag eens een reflectie over willen hebben en dat moet uiteraard ook naar de P&C-cyclus vertaald worden.

De fractie is ook blij met de intensivering van de lopende projecten die bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving. Wil de provincie hier echt wat bereiken dan moet deze focus vastgehouden worden en moet het OV op peil gebracht worden, zoals het hoort. Daarbij hoort de vraag of de provincie dat allemaal kan betalen en

aan hoeveel van de 75 miljoen structureel geld moet worden blijven gegeven. De fractie verwacht hier in de begroting een eenduidige reflectie op van het college.

Er zijn wat kanttekeningen bij de dekkingsvoorstellen. Een aantal dekkingsvoorstellen zijn het gevolg van onzuiverheden in de begroting. Als je beter begroot, dan vallen de dekkingsvoorstellen 1 tot en met 4 weg. Naast het inzetten van de saldireserve van 35 miljoen is er ook een vrijval van de reserve voor beheer en onderhoud van 22,5 miljoen. Dit is op zich verdedigbaar maar later volgt het debat over de noodzakelijke groeisprong. Deze groeisprong kan niet losgezien worden van de huidige dekkingsvoorstellen en de fractie kijkt dan ook met spanning uit naar de uitkomst van de debatten over hoe dit teruggezien gaat worden in de begroting.

De heer De Droog constateert dat uit deze Kadernota een ambitieus en groen, gezond, slim en toekomstgericht stuk ligt. Aan ambitie geen gebrek en voor D66 is dat herkenbaar met betrekking tot de opgaven waar de provincie voor staat. Spreker dankt het college voor de beantwoording van de technische vragen. D66 heeft in het licht van de opgaven steeds aandacht gevraagd voor de hoge ambities en daarom vragen gesteld over de kwaliteit van de strategische functie in de organisatie en de ontwikkeling van de organisatie zelf. Vanuit de scenario's is te zien dat er nog flinke schaalsprongen te maken zijn, niet alleen financieel. Daar moet dus over nagedacht worden. Er zijn de laatste twee jaar grote slagen gemaakt met betrekking tot de staat van de organisatie maar de provincie is er nog niet. Dan moet je je afvragen hoe de ambities zich verhouden tot waar de organisatie nu staat. De vraag is of je GS al de ruimte wilt geven om verder door te kunnen ontwikkelen en daarin te kunnen groeien of dat je op de rem wilt trappen om eerst alles op orde te brengen. D66 staat in het midden en meent dat GS dingen gegund moeten worden om dingen te kunnen doen. Tegelijkertijd moet je ook benadrukken dat de ambities voor de organisatie ook afgemaakt moeten worden en dat er keuzes gemaakt moeten worden. De fractie heeft vanaf de eerste dag binnen de coalitie gevraagd of er wel keuzes worden gemaakt. Uit de beantwoording blijkt dat die keuzes nog niet zo scherp worden gemaakt als D66 had gehoopt. De fractie wil richting de Staten komen met een motie die ondersteunend is aan waar een akkoord voor gegeven wordt. Er is steun voor de Kadernota maar de fractie wil benadrukken dat er geïnvesteerd moet worden in de organisatie, de strategische functie en het keuzes willen en durven te maken, taakstellend en fundamenteel op dat wat de provincie aan het doen is.

Er liggen veel plannen met betrekking tot de fte's, dit is al eerder benoemd. Spreker rekt een ton per fte en rekt dit voor 30 jaar door met 100 man erbij dan kom je op 300 miljoen in 30 jaar. Spreker vraagt of al die fte leiden tot uitvoering van plannen of tot nog meer plannen. Het eerste is wenselijk zodat er dingen buiten gerealiseerd kunnen worden.

Bij de plannen van IPO en BIJ12 komen er ook veel middelen bij. Spreker vraagt of er voldoende afstemming is gezocht met betrekking tot wat in die plannen staat en wat de provincie Utrecht zelf gaat doen omdat hier communicerende vaten in te verwachten zijn.

D66 heeft vorig jaar nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het klimaat in alle stukken en de concernbrede opgave daarin. Die bredere aanpak landt nu wel in deze Kadernota, de fractie ziet een coördinator naar voren geschoven worden en dat er middelen aan toegekend worden, maar spreker ziet ook dat er een aankondiging is van een onderliggend stuk dat de Staten voorafgaand aan de Kadernota zouden ontvangen om te begrijpen hoe dit zich vertaalt in de organisatie. Wat D66 betreft zou dit nog dikker aangezet mogen worden en spreker wil graag begrijpen hoe deze middelen gaan leiden tot het dichterbij halen van de doelen die de provincie heeft op het gebied van klimaat. Spreker vraagt wanneer de Staten dit stuk mogen verwachten omdat hij het graag mee zou nemen bij de Kadernota omdat het anders bij de begroting later gerepareerd zal moeten worden.

De heer Kamp wil spreken over programma 7, Cultuur en erfgoed. Spreker dankt voor het opnemen van de financiën met betrekking tot de streekmusea, een voorstel waar recent over is gesproken. De fractie heeft technische vragen gesteld over het Archeologisch Depot. Spreker heeft begrepen dat dit samen met de gemeente gehoord wordt. Uit de technische beantwoording werd spreker niet duidelijk wat het financiële voordeel voor de provincie is om te huren in plaats van zelf te bouwen.

Mevrouw Boelhauer dankt voor de uitgebreide beantwoording van de vragen bij deze Kadernota. Spreker benadrukt dat zij het knap vindt hoe GS ook dit product tijdig heeft weten aan te bieden, naast de jaarstukken en voorjaarsrapportage. Spreker meent dat het tijd is voor nieuwe bloemen. Aansluitend op de vorige commissie wil spreker complimenten geven voor het Programma Utrechtse talentenagenda dan nog even in de Kadernota terug komt.

Als het gaat over de intensivering in verduurzaming van de bedrijventerreinen denkt de fractie dat het goed is als er wordt ingezet op een gebalanceerde afweging en intensivering wat gezien de uitstekende rapporten er aan ten grondslag liggen ook echt kan. De fractie vraagt zich af of het misschien nodig is om een nieuwe prognose te maken van de vraag naar bedrijventerreinen en kantoorruimte post corona. De vorige prognoses zijn nog van voor de pandemie en het lijkt de fractie verstandig niet in de val te stappen van het grootste groeiscenario. Als uitbreiding toch noodzakelijk blijkt, dan pleit de fractie voor criteria als bijdragen aan de andere opgaven zoals de transitie naar een circulaire economie.

Het college geeft aan dat met deze investering, investeringen aan andere opgaven voorkomen kunnen worden, maar dat dat niet allemaal te kapitaliseren is. Gevraagd wordt of geprobeerd kan worden, en hoe, om dat toch wel inzichtelijk te maken. Spreker heeft gezien dat er na de zomer een vervolg op het voorstel verwacht wordt en de fractie kan zich voorstellen dat dat daar terugkomt.

Met betrekking tot het budgetklimaat vraagt spreker, in aanvulling op D66, of hier ook onderzoek in is meegenomen hoe naleving van hogere EU-klimaatdoelen, die zeker gaan komen, gaat worden gerealiseerd. Als dat niet het geval is vraagt spreker waar dat dan wel teruggezien gaat worden.

Er ligt op een aantal terreinen een vraag naar extra capaciteit. Spreker vraagt hoe dit gaat passen in relatie tot de huidige stand van zaken in de organisatie. De fractie ziet dat er bij werving soms specifieke vragen zijn, evenals deels incidentele vragen. Gevraagd wordt of het college ook kijkt naar multi-inzetbaarheid bij werving, ook in het kader van duurzame inzetbaarheid. Spreker kan zich voorstellen dat hier een antwoord past in de paragraaf arbeidscapaciteit bij de begroting, waar het college inzicht gaat geven in de ontwikkeling van inhuur en de loonkostenontwikkeling.

De voorzitter stelt vast dat om 19.30 uur verder zal worden gegaan met de inbreng van JA21 en dat vervolgens de resterende fracties aan het woord komen.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.00 uur tot 19.30 vanavond.